Bányavidéki Új Szó

Máramaros megyei hetilap

Kiadó: GENIUS Kft. Nagybánya

23. (LIII.) évfolyam • 1260. szám • 2011. július 1. • 12+8 oldal • Ára 2 lej

Máramarossziget

Gyermektábor

Ismét lesz gyermektábor a *Hollósy Ház*ban augusztus 8-12. között. Délelőtt magyar néptánc, délután kézműves foglalkozások lesznek. (9-16 óra között lesz a napi program.) A gyermekek ebédet is kapnak majd. Részvételi díj 55 lej. Jelentkezni *Zahoránszki Brigittá*nál lehet a 0751 138318-as telefonszámon.

Nagysomkút

Költői kérdés: ki viszi át a szemetet...?

Elégedetlenséget váltott ki és komoly vitát szított Nagysomkúton a szemétdíjak tervezett, jelentős mértékű megemelésének a híre.

Az önkormányzat képviselői nem hajlandók elfogadni a nagybányai székhelyű szolgáltató által diktált, a település számára roppant hátrányos feltételeket. A kisváros polgármestere azt nyilatkozta, hogy amennyiben nem sikerül egyezségre jutni, megtagadják az új szerződés aláírását, és – a környező települések példáját követve – a továbbiakban a szilágycsehi telephelyre szállíttatják a szemetet. Ott ugyanis lényegesen alacsonyabb árakkal dolgoznak. Ezzel szemben a nemrég tulajdonost váltott szolgáltató vállalat képviselői azzal indokolják a tonnánkénti mintegy 3 euróval magasabb árat, hogy Nagysomkúton még nem honosították meg a szelektív hulladékgyűjtést, így a köztisztasági vállalat alkalmazottainak lényegesen több időt kell szánniuk a szemét válogatására, mint például Nagybányán, ahol azért a lakosok nagy része már külön konténerekbe helyezi a különféle hulladékokat.

Remélhetőleg mielőbb egyezségre jutnak a felek, hiszen addig senki sem szállítja el a településről a szemetet, mivel a korábban megkötött szerződés május végén érvényét vesztette. *(tami)*

Felszentelték, helyükre emelték az óvárosi református templom harangjait. Részletek a 4. oldalon. *(Fotó: Dávid Lajos)*

Ismét lehet féláron bérletet váltani, illetve ingyen utazni a nagybányai tömegközlekedési vállalat járatain

Mától ismét ingyen utazhatnak a 70 év feletti nagybányaiak a közszállítási vállalat járatain. Ugyanakkor a 60 év fölötti, illetve a már nyugdíjas személyek féláron juthatnak majd buszbérlethez.

Akárcsak korábban, a 70 év felettiek személyazonossági igazolványuk felmutatásával bizonyíthatják, hogy jogosultak az ingyen utazásra. Az ártámogatott bérleteket a jegyárudáknál válthatják ki a jogosultak, nyugdíjszelvényük, illetve személyazonossági igazolványuk alapján.

Nem újdonság ez a nagybányaiak számára, hiszen évekkel korábban igénybe vehettek már hasonló kedvezményeket, csak aztán pénzhiány miatt többé nem állt módjában az önkormányzatnak fedezni az ezzel járó kiadásokat. Legutóbb tavaly decemberben tettek egy sikertelen próbálkozást a kedvezmények visszaállítására.

Mindenesetre az tény, hogy a különféle kedvezmények felfüggesztése óta a közszállítási vállalat bevételei egyáltalán nem nőttek, ahogy az várható lett volna, sőt, voltak időszakok, amikor azok kifejezetten csökkentek. *(tamási)*

A hét mottója:

„Zavard össze a világot: mosolyogj hétfőn!”

Tombola

A Pro Genius Egyesület tombolajegyeket bocsátott ki *Agricola Lídia* (1914-1994) egyik festményének kisorsolására. Az 1965-ben készült, 95x75 centiméteres olajfestmény felbecsült értéke 5000 lej. Tombolajegyek 10 lejes áron kaphatók a *Bányavidéki Új Szó* szerkesztőségében, a *Teleki Magyar Ház*ban, a máramarosszigeti *RMDSz*-székházban.

Az akciót már hónapokkal ezelőtt elindítottuk, eddig azonban az 500-ból csupán 266 jegy talált gazdára. A sorsolásra csak akkor kerülhet sor, ha valamennyi jegy elkelt. A befolyt összeget a *Bányavidéki Új Szó* felhalmozódott államadóssága törlesztésére fordítjuk.

Az 500 jegyből egy nyerő.
Aki megnyeri, viheti a szerkesztőség tulajdonában lévő festményt.

Kevés a biogazdálkodó

Mindössze 17 Máramaros megyei farmer, illetve gazdaság vezetője döntött úgy, hogy átáll a biogazdálkodásra. Legalábbis ennyien nyújtottak be ilyen céllal pályázatot a Kifizetési és Intervenciós Ügynökséghez az elmúlt esztendőben, és ennyien jutnak hozzá ezekben a napokban igényelt támogatásukhoz.

Összesen mintegy 35 ezer eurót osztanak ki a pályázók között, az *Európai Bizottság* külön erre a célra szánt alapjából. A támogatást igénylők nagy része méhészettel foglalkozik, de akadnak közöttük állattenyésztők és zöldségtermesztők is.

Ahhoz, hogy valaki elmondhassa magáról, hogy biogazdálkodó, illetve hogy az általa előállított termékek megkapják a „biotermék” minősítést, legalább két éves átállási időszakra van szükség. A most támogatáshoz jutott farmerek leghamarabb jövőre sorakozhatnak fel hivatalosan az ökotermelők soraiba. *(ta)*

Indián vendégei voltak az indiántábornak

Kedden – meglepetésként – igazi indiánok látogattak a Teleki Magyar Ház idei kézműves táborába. Enrique és Richard Dél-Amerikából, pontosabban Ecuadorból és Peruból származnak, s több mint másfél évtizede vándorzenészként járják a világot, Dél-Afrikától Thaiföldig nagyon sokfelé megfordultak. Richard hosszú időt töltött Budapesten, így magyar nyelven mesélt a táborlakóknak az indiánok életéről, hangszereikről, az általuk fontosnak tartott értékekről. Majd néhány hangulatos indián dalt adtak elő, sőt együtt is táncoltak a gyermekekkel, akik búcsúzás előtt tolldíszeiket is felpróbálhatták. Tudjuk, hogy Enrique és Richard egy ideig még a környéken zenélnek, így most a tőlük tanult köszöntéssel üdvözöljük őket: Hao! ***(dávid)***

Bioland
Megnyílt az első BIOBOLT
Bukarest sugárút 2. sz. alatt
Bioland
• bio élelmiszerek
• diabetikus glutén- és laktózmentes termékek
• mosó- és tisztítószerek
• kozmetikumok
Bioland

A W&D Housetechnic
- Riasztótechnika
- Video megfigyelőrendszerek
- Automatizálások
- Kommunikációs rendszerek
Tel.: 0744823354, 0740543604
e-mail:
wd_housetechnics@yahoo.com
www.alarme-automatizari.ro
W & D HOUSETECHNICS

exoticgreen
uitzenden detacheren
MUNKAAJÁNLAT HOLLANDIÁBAN
Hamarosan Nagybányán!
Tel.: 0752.956.301
Web: www.exoticgreen.ro
Mail: info@exoticgreen.ro
Középfokú angolnyelv-ismeretet igényünk
Szakmai gyakorlat mezőgazdaságban és logisztikában
Gépkocsi-vezetői jogosítvány előnynek számít
• munkaajánlat különböző szakterületeken
• egyéves munkaszerződés
• szállítás és szállás
• román nyelvű útmutató
Ha jogod van a magyar állampolgárságra, jelentkezz!

Látogasson el a
LILI ÜZLETBE
(Traian sugárút 31. szám, a Penny Market mellett)
KIZÁRÓLAG MAGYARORSZÁGI MINŐSÉGI TERMÉKEK
Szezonáru olcsón kapható!
Felnőtt- és gyerekpólók, fittnessnadrágok, szoknyák, kozmetikumok, mosó- és tisztítószerek nagy választékban, előnyös árakon.
* Térjen be üzletünkbe, nem bánja meg!

Még nem kötelező a lakásbiztosítás

(Népújság) *Hivatalos forrásokra hivatkozva több fórumon elhangzott, hogy a kötelező lakásbiztosítások megkötésének határideje – többszöri halasztás után – 2011. július 15-e. Most felröppent a hír, hogy mégsem ez a határidő. Következésképpen nem büntethetők azok, akik ez időpont után elmulasztják a szerződés megkötését. Olvasóink tájékoztatása érdekében és a helyzet végleges tisztázására Bíró Albint, a Biztosítási Felügyeleti Tanács tagját kérdeztük: mihez tartsák magukat a lakástulajdonosok?*

Aki a július 15-i határidőt említi, nem mond igazat

Bíró Albin, a *Biztosítási Felügyeleti Tanács* tagja a *Népújság*nak elmondta:

– A kötelező lakásbiztosításokra vonatkozó 2008. évi 260-as számú törvényt 2010 decemberében módosították. A törvény alkalmazására a belügyminisztérium és a felügyeleti tanács közös rendeletet adott ki, amely május 6-án jelent meg a román nyelvű *Hivatalos Közlöny*ben. E szerint, az egyetlen törvényes alkalmazási norma szerint, a kötelező lakásbiztosítások megkötésének határideje 2012. augusztus 6. Aki a 2011. július 15-i határidőt emlegeti, az nem ismeri vagy nem akarja elismerni a törvényes előírást. A lakásbiztosítási törvény harmadik cikkelye értelmében biztosítás csak a normák megjelenését követő 90 nap után köthető meg, azaz 2011. augusztus 6-ától, míg a törvény 33. cikkelye kimondja, hogy a biztosításokat e dátumtól számított egy éven belül kell megkötni. A kötelező lakásbiztosítások megkötése idén augusztus 6-án kezdődik és jövő év augusztus 6-án ér véget. E határidő után bírságolhatók azok, akik elmulasztották a szerződések megkötését. Mint ismeretes, fa- és vályogházra 10, míg tégla- vagy kőházra 20 euróba kerül a biztosítás. A biztosítás földrengés, földcsuszamlás vagy árvíz kockázatát fedezi 10.000, illetve 20.000 euró értékben – mondta a tanács tagja.

Ellenőrizzék a kötvényeket!

Feltettük a kérdést, hogy eddig mi alapján kötötték a kötelező lakásbiztosításokat, ugyanis sokan kötöttek már biztosítást.

– A lakásbiztosítási piacon ezerféle termék van, lakásbiztosítást eddig is lehetett és ezután sem árt kötni. Tudomásunk szerint körülbelül 2 millió fakultatív és 500.000 kötelező lakásbiztosítási szerződés van érvényben. A biztosítók általában a kötelező kockázatok mellé fakultatív részt is társítottak, hogy a tűz, betörés, áztatás vagy robbanás kockázatát is lefedjék. Arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy akik megkötötték a biztosításokat, vagy akik ezután készülnek megkötni, nézzék meg jól a kötvényeket, hiszen itt a lakás és a tulajdonosok biztonságáról van szó. Nyugaton a lakosság 90-95 százaléka anélkül köt biztosítást, hogy erre kötelezné őket, hiszen a kockázat fennáll és a javakkal nem lehet játszani. A biztonsággal nem árt élni! Biztosítást nem csak a *PAID (a Katasztrófa-elleni Biztosítási Csoport)* tagjainál lehet kötni, hanem más társaságnál is, aki a határidő előtt megkötötte a fakultatív biztosítást a három természeti katasztrófa ellen, az érvényes – mondta *Bíró Albin*.

Arra a kérdésünkre, hogyan történik majd az ellenőrzés, hiszen erről kevés szó esik, elmondta, hogy a *PAID* havonta küld jelentéseket a polgármesteri hivatalok, ingatlan-nyilvántartási osztályára. A két nyilvántartást összevetik, majd a polgármesteri hivatalra hárul a feladat, hogy ellenőrizzen és büntessen. Az azonban elképzelhetetlen, hogyan tudnak ilyen óriási volumenű ellenőrzést és főleg büntetést kiróni, amikor országszerte körülbelül nyolcmillió lakástulajdonos van!

Mezey Sarolta

MMG Kft.
Hera u. 10. sz., tel. 0262/218021, 218072, 0720530066.
e-mail: mmgbaiamare@yahoo.com
TERVEZ ÉS KIVITELEZ:
• Gáz, fűtés és vízszerelési rendszereket.
• Vízellátási és szennyvízelvezető rendszereket.
GYÁRT ÉS FORGALMAZ:
• Polietilén - acél átmenetű idomok, gáz, víz és és szennyvízelvezető hálózatoknak.
• Tipizált polietilén gázleágazások - RISER
• MMG típusú gázszabályzó - mérő állomások, kisfogyasztói használatra.
• KHS típusú gázszabályzók, 10-200 köbméter közötti szabályozótartománnyal
• GÁZGÉP típusú, kompakt gázszabályzó - mérő állomások, nagyfogyasztói használatra.
• PAKOLK típusú, földgázzal működő, vörösen és feketén sugárzó hősugárzók.

Átszervezések a rendőrség háza táján

Átszervezik a Máramaros megyei községekben tevékenykedő helyi rendőrségi alakulatokat. Az erről szóló tervet, amit a Bűnesetek Vizsgálati és Megelőzési Intézete által készített tanulmány alapján állítottak össze, már a kormánybiztosnak is bemutatták.

A végleges tervet három átszervezési terv-javaslat közül választották ki az illetékesek, az érintett rendőröknek, a megyei rendőrség vezetőinek, az ügyészség képviselőinek, valamint a települések polgármestereinek a megkérdezésével. Eszerint az új rendszert a már meglevő személyzeti és logisztikai alapra építenék fel, olyan vidéki körzetek létesítése útján, amelyek közvetlenül az ügyészségnek lesznek alárendelve. Ily módon ésszerűsödne és hatékonyabbá válna a munka.

Az átszervezés során nyolc körzetet, vagy, ha úgy tetszik, rendőrbiztosságot létesítenek, Tőkésbányán (Groşi), Aknasugatagon, Felsőszőcsön (Suciu de Sus), Nagysomkúton, Farkasaszón (Fărcaşa), Máramarosszigeten, Leordinán (Leordina) és Izakonyhán (Bogdan Vodă), ezekhez tartoznak majd a környező települések rendőrőrsei. Ugyanakkor három önálló körletet is létrehoznak Lacfaluban (Şişeşti), Nagysikárlón (Cicârlău) és Izaszacsalon (Săcel).

Az átszervezési terv a rendőrség új szervezési szabályzatának az elfogadásával egyszerre lesz életbeültetve. Addig azonban még közvitának is alávetik. *(tamási)*

Nyár eleji élmények

2011. június 20-án egy 13 fős, református gyermekekből és fiatalokból álló kis csapat indult útnak, három napos kirándulásra, otthonából Magyarország felé...

Felvigyázónk és egyben gondoskodó útitársunk, *Bak Enikő* tiszteletes asszony a kezdeti nehézségek ellenére sem csüggedt el, így délután már Nyíregyházán csodálhattuk meg az állatkert kisebb-nagyobb, ijesztő és mókás lakóit. A közös fagyizás után már sejtettük, hogy a három nap alatt egy teljesen összeszokott csapattá válunk, amelyben mindenkinek meglesz majd a saját szerepe: ki sereghajtóként, ki fényképészként, más seregszámlálóként kirándul velünk.

Első állomásunkat követően újabb utazás várt ránk, ami még jobban beindította a csapat beszélőkéjét; szerencsére tapasztalt sofőr bácsink nem vette rossz néven a gyermeki öröm hangjait. Estére érkeztünk Budapestre. Az álommanóknak már nem sok dolga volt velünk, a buszozás megtette hatását, arra azonban még mindannyiunknak volt erőnk, hogy lefekvés előtt birtokba vegyük szállásunk udvarának játszóterét.

A következő napra sűrű program ígérkezett. Boldogan álltunk elébe. A reggelit és az áhitatot követően – melynek során betekintést nyertünk a reformátorok régi istentiszteleteinek menetébe – már indultunk is a *Csodák Palotájá*ba. Valóban számos „csoda” részesei lehettünk, amelyek szórakoztatóan gazdagították fizikaismereteinket. Részt vettünk egy fizikus előadásán is, aki elhitette velünk – és szemünk láttára be is bizonyította –, miként lehet a levegőt húzni és vágni. Annak is szemtanúi lehettünk, hogy miként törik a lufi darabokra.

Szívesen tovább maradtunk volna, csakis az *Országháza* várt látványosságai bírtak minket távozásra.

A szükséges biztonsági óvintézkedések után felejthetetlen és valószínűleg soha vissza nem térő élményben lehetett részünk: betekintést nyertünk egy parlamenti ülésbe, a karzatról figyelve azokat az embereket, akik Magyarország sorsát tartják a kezükben. A *Parlament*ben is ebédeltünk – az ott dolgozókkal és politikusokkal együtt –, majd körbevezettek minket az épületben. A legtöbb időt abban a teremben töltöttük, ahol a koronázási ékszerek találhatók, ezeket egészen közelről csodálhattunk meg. A meglepetések sora azonban nem ért még véget: kis csapatunk kiléphetett az *Országháza* erkélyére, amit általában csak a nagy méltóságok előtt nyitnak meg, s örvendhettünk a pompás kilátásnak.

Következő állomásunk Buda vára volt, ahol a Turulmadár szárnyai alatt csodálhattuk az elbűvölő budapesti panorámát, majd hajóra szálltunk, átengedve magunkat a Duna sodrásának és a kapitány irányításának. Sokaknak közülünk ez volt első hajókázása.

A keddi nap ennyi programot engedett magába sűríteni; szerdára hagyva a Debrecenbe tett látogatást. Mielőtt azonban elhagytuk volna Budapestet, elmentünk az *Ability Park*ba, ahol fogyatékkal élők vezettek át minket különböző programokon, melyek során átérezhettük ezeknek az embereknek a nehéz sorsát, és a velük való beszélgetés alatt rájöhettünk, hogy semmi gúnyolnivaló nincs rajtuk, csodálnivaló viszont annál inkább. Ez az élmény tehát mindannyiunk számára tanulságos marad.

Debrecenben megnéztük a *Református Nagytemplom*ot, mely a két tornyos ikertestvére a nagybánya-óvárosi református templomnak. A *Kollégium*ban felújítási munkálatok folytak, így sajnos azt nem látogathattuk meg.

A haza vezető út már nem volt olyan reményekkel teli, mint induláskor, de azért még akkor is jó hangulat uralkodott, hála Istennek, aki egész úton óvott minket, kis csapatunk épen és egészségesen haza is jutott Nagybányára.

Ez a kirándulás csodás vakáció eleji program volt, mely nem csak látványokkal és élményekkel ajándékozott meg minket, hanem azzal a felismeréssel is, hogy: milyen jó magyarnak lenni!

Kemény Melinda

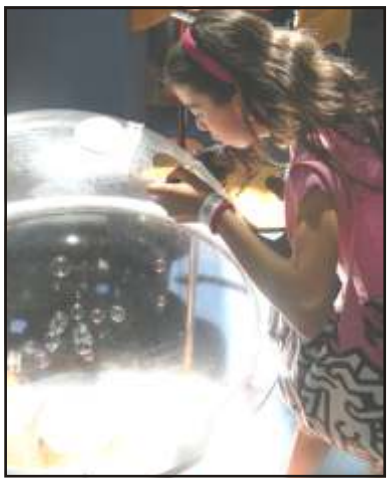

Kétszer annyian igényelnek egészségbiztosítási kártyát és útlevelet, mint korábban

Az elmúlt napokban megduplázódott az európai egészségbiztosítási kártyát igénylők száma a megyében. Úgyszintén az útlevéligénylések száma is szinte duplájára emelkedett az elmúlt időszakban.

Év eleje óta közel négyezer kártyát bocsátott ki a *Megyei Egészségbiztosítási Pénztár*, ami azt jelenti, hogy naponta átlagosan 25-30 ügyfél nyújtotta be iratait. Jelenleg ez a szám eléri, sőt, gyakran meg is haladja a hatvanat. Olyan nap is volt, amikor száznál többen igényeltek nemzetközi egészségbiztosítási kártyát.

A jelenség természetesen nem számít rendkívülinek, hiszen minden nyáron hasonló helyzet áll elő. A külföldön dolgozó szülők ugyanis a nyári vakáció idejére szeretnék maguk mellett tudni gyermekeiket.

Ezzel párhuzamosan, míg korábban naponta 60-70 személy igényelt útiokmányt, most az útlevélért folyamodók száma néha akár a napi 140-et is eléri.

Legtöbben ideiglenes útlevelet igényelnek, hiszen az lényegesen olcsóbb, mint az elektronikus útlevél. *(tamási)*

Iskoláinkért Gyermekeinkért Egyesület

A máramarosi magyar nyelvű oktatásért - program

Hírek

A vakációban is lehet iratkozni az Állomás negyedben induló magyar óvodai csoportba

Felkérjük a kedves szülőket, rokonokat, ismerősöket, hogy akinek az Állomás-negyedben és annak környékén vannak óvodás korú gyerekei, írassák be minél hamarabb, vagy írassák át a 15-ös iskolában (Jupiter utca) működő óvodában induló magyar csoportba.

Iratkozás a misztótalusi magyar óvoda és iskola csoportba

Kérjük a kedves misztótfalusi és láposbányai szülőket, akik szeretnék, hogy ismét legyen magyar óvodai csoport és magyar I-IV. osztály, írják alá a kérvényt. Az aláírás végett keressék *Bónis Enikő* tanítónőt az iskolában, vagy érdeklődhetnek az egyházaknál (Misztótfaluban és Láposbányán), vagy az *Iskoláinkért Gyermekeinkért Egyesület* képviselőjénél (*Várady Enikő*: 0740-176 757).

Idéntől a magyar óvodások is részesülnek a 20.000 forintos támogatásban

A *Szülőföldön Magyarul* program keretében a Magyar Kormány idéntől nem csak a diákokat, hanem a magyar óvodákba járó gyerekeket is évi 20.000 forinttal támogatja.

A támogatásokat idéntől a *Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségén* keresztül folyósítják *(RMPSZ)*. Kérjük a pedagógusokat ennek érdekében vegyék fel a kapcsolatot *Nagy Zoltán*nal (telefon: 0723-195 192) a *Máramarosi RMPSZ* elnökével.

A pályázatokat 2011. június 30-ig lehet elküldeni!

Tovább lehet iratkozni első osztályokba

* **Nagybánya,** *Nicolae Iorga Általános Iskola* (a volt 11-es), titkárság: 0262-276315, tanítónő: *Kása Matild*, telefon: 0753-813825

* **Nagybánya,** *Petre Dulfu Általános Iskola* (a volt 1-es), titkárság: 0262-213690, tanítónő: *Molnár Tünde*, telefon: 0741-498876

* **Felsőbánya**, *1-es sz. Általános Iskola*, titkárság: 0262-262326, tanítónő: *Laurán Angéla*, telefon: 0740-809885

* **Koltói** *Petőfi Sándor Általános Iskola*, titkárság: 0262-289121, tanítónő: *Tar Gyöngyvér*, telefon: 0262-289065

(További kérdések és információk a 0745-363 441-es telefonszámon.)

Felszentelték, helyükre emelték a harangokat

(BÚSz-tudósítás) *Ritka esemény egy templom, egy közösség, egy gyülekezet életben, ha közvetlen közelről láthatja imára szólító harangjait, s anélkül símogathatja őket – kézzel, nem csak tekintettel –, hogy recsegő lépcsőkön, szunnyadó galambok álmát megzavarva kellene templomtornyok magasába felkapaszkodnia. Bizonyosan ez is hozzájárult ahhoz, hogy a gyülekezet tagjai, rangos vendégek mellett szép számban más felekezetűek is megjelentek az óvárosi református templom harangjainak vasárnapi (újra)szentelésén: a templom udvarán felállított, 2009-ben megrepedt és idén megújult 21 mázsás öregharangra, valamint a hollandiai Asten városában 2011-ben öntött kisharangra legalább ezren voltak kíváncsiak.*

„Minekutána az Isten sok rendben és sokféleképpen szólott hajdan az atyáknak a próféták által, ez utolsó időkben szólott nékünk Fia által.” Varga Károly, a *Nagybányai Református Egyházmegye* esperese, költói lelkipásztor a *Zsidókhoz írt levél* 1. fejezet 1. verse alapján hirdetett igét az ünnepségen. Mint a prédikáció során elmondta, a harang elnémulása sokmindent jelenthet egy gyülekezet életében. Jelenthet – mint a mostani esetben is – egyszerű meghibásodást, de jelentheti a közösség megszűnését, Isten szavának elnémulását is. Különösen igaz ez a mai világban, amikor a kommunikáció háttérbe szorult, egymással sem igen beszélgetünk, Istennel való „beszélgetéseink” mégincább leépültek. Pedig a Teremtő – az első „Legyen!”-től az egymással feleselő harangok szaváig – ezekben a napokban is sokféleképpen üzen nekünk.

A harang szava nem csak hív, de figyelmeztet is – hangzott el az igehirdetésben: emlékeztet a nándorfehérvári győzelemre, emlékeztet újabban a Trianoni diktátum évfordulójára, vagy emlékeztet egyszerűen az idő múlására. Faluhelyen sokszor még ma is a harang szava után igazítják az élet ritmusát, a napi teendőket; a harang szava megszenteli munkánkat, életünket – mondta *Varga Károly* lelkipásztor.

A gyülekezet énekkarának szolgálatát követően *Bak Lászlóné Major Enikő* és *Bak László* lelkipásztorok köszöntötték a vendégeket, nyújtottak át emléklapokat a megjelent közéleti személyiségeknek, a református és evangélikus testvérgyülekezetek képviselőinek, a hollandiai Asten városa küldöttének. Majd a kellemes, tavaszias időben a templom udvarán folytatódott az ünnepség, ahol sor került az ideiglenesen itt elhelyezett harangok megáldására és megszentelésére. Elsőként *Varga Károly* esperes és *Márton Jenő*, a gyülekezet gondnoka húzták meg meg a harangokat, de az ünnepség befejezését követően bárki megszólaltathatta, megérinthette őket.

Mint korábban megírtuk: a XIX. század végén készült 21 mázsás öregharang 1914 óta egymagában hívta istentiszteletre a híveket, a piros kupolás „ásító torony” három kisebb harangja ugyanis az I. világháborúnak esett áldozatául. Bizonyára a fokozott igénybevétel is hozzájárult ahhoz, hogy a budapesti Walser-féle műhelyben egykor 4500 forintért öntött hangszer 116 éves korában megrepedt. Javíttatása, s emellett egy új harang kiöntése óriási anyagi terhet rótt a gyülekezetre, amely perselyes adakozással, áldozatos adományokkal járult hozzá a Hollandiában elvégzett munkálatok költségeihez.

A harangokat több száz fős közönség, kíváncsiak emberek serege előtt, hétfő este költöztették fel végleges helyükre, a Híd utcai templom tornyába. Megszólalásukra azonban még várni kell egy kicsit, amíg beüzemelésükre is sor kerül. Vasárnaponként a kisharang fogja szólongatni istentiszteletre a híveket, a megjavított öregharangot kímélni fogják, hangját csak kivételes alkalmakkor, ünnepeken hallhatjuk – tudtuk meg *Bak László* lelkipásztortól. **(dávid)**

Egy olvasó emlékezik

A rendszerváltozás előtti időben az érdekesebbnek tartott újságoldalakat félretettem, megőriztem: hadd nosztalgiázzak majd, ha megérem a nyugdíjaskort. A napokban ezeket rendezgettem át, s így találtam rá a Bányavidéki Fáklya 1988. február 20-i, szombati számára. Az 5. és a 6. oldalon régi ismerősként találkoztam a helyszíni riportokat, elemzéseket aláíró újságírók neveivel, akik annak idején nem csak helytörténeti jelenségeket tártak az olvasó elé, de - visszatekintve, elemezve - történelmet teremtettek. Akkor volt ez, amikor Nagybánya „zazarparti”, máramarossziget pedig „tiszaparti” város volt, például, mert a Condukátor betiltotta a földrajzi és helységnevek magyar változatának a használatát. Ebben az ideológiai dzsungelben kellett kiigazodnia a fent említett példányt szerkesztő újságíróknak, köztük Soltz Annának, Csoma Györgynek, Krizsán Gézának és Rácz Miklósnak. Cikkeik rövidek, tömören fogalmazott, ma is érdekesnek tűnő témák.

Ami külön felkeltette figyelmemet, az egy, az 5. oldalon megjelent, három szakaszból álló vers, melynek szerzője Bellu Stefan, fordítója Klacsmányi Sándor. Címe és tartalma is figyelemreméltó:

Közös életrajz

Velünk együtt nőtt fel a város,
És velünk együtt álmodott,
Míg mindannyian tettünk alapjához
Egy csipetnyi Napot,
Egy csipetnyi csillagot.

Bár hajunkat kikezdte a dér,
S lépteink mind nehezebbek,
Tiszta még szemünkben a fény,
S szomjazzuk a magasságot,
ahová az állványok emelnek.

Amikor az éjben őrködik a város,
s míg a csillagok ragyognak odafenn,
Társai vagyunk
Az őrködésben, s írjuk
Közös életrajzunk, közösen.

A vers a korabeli Nagybánya mindennapi életének dinamikáját, a folyamatos, tervszerű építkezést, a közösen végzett munka mezején egymásra találók együttélési létformájának a barométere akarna lenni.

A vers eredeti román változatát nem ismerem, de a fordításból kitűnik a főszerkesztő mindkét nyelvet jól ismerő fénylő csillogása. Így kapott elfogadható ízet s zamatot az a már akkor, 1988-ban is elcsépelt témának tekintett szocialista létforma dicsőítése, a sorbanállások korában. A fordítás idején a főszerkesztő, Klacsmányi Sándor, akit csak a Bányavidéki Fáklyából ismertem, még életerősen, férfikora derekán merészen szeli az előtte álló út kanyarjait,.

Személyes találkozásunkra később, 2005-ben került sor, amikor, felkérésemre, megtisztelt negyedik, „Őszirózsák” című kötetem előszavának megírásával. Az ezt követő két helytörténeti kötetem megírásának ideje alatt is sokat beszélgettünk népünk múltjáról, jelenéről és előre nem látható jövőjéről. Egy pontnál mindig összetalálkoztunk: az adatgyűjtés nehéz és fáradalmas, költséges és felelősségteljes munkájáról. Ő is szorgalmasan gyűjtötte a szülőfaluja, Nyárádszentmárton történetéhez kapcsolódó adatokat, interjúkat, fényképeket. Többször is kértem, lendüljön neki, öntse végre könyvformába a falujáról összegyűjtött adathalmazt, mert az idő szekere halad, és ha nem igyekszünk, elszalad mellettünk irgalmatlanul. De ő kivárt, még mindig gyűjtött (volna), csiszolgatta gondolatait, adatforrásait ellenőrizte. Nagyon hiteles, letisztázott, adatokkal teli igényes munkát szeretett volna maga után hagyni. Sokrétű elfoglaltsága miatt idejéből csak egy füzetnyi vastagságú mini-monográfiára futotta, amit szülőfaluja vezetőinek, egyházközössége papjának felkérésére adott ki nagyon szép kivitelezésben. Egy példánynyal engem is megajándékozott. Köszönet érte, és mindenért, amit tettél népünk érdekében, mert tudatosan vallottad: nyelvében él a nemzet!

Kaszta István

Pályázat

Hátrányos helyzetű, tehetséges tanulók támogatása

Pályázhatnak olyan szülők/gyámok, akiknek igazolhatóan kiváló képességű gyermeke a 2010-2011-es iskolai évben magyar nyelven tanult 7, 8, 9. vagy 10. osztályban, és/vagy ilyen magyar tannyelvű osztályba fog iratkozni a következő tanévtől, és akik teljesítik az alábbi feltételeket:

1. Falusi vagy szórványkörnyezetben élnek. Rendkívül tehetséges és ugyanakkor halmozottan hátrányos helyzetű tanuló szülei/gyámjai a lakóhelyi környezettől függetlenül is pályázhatnak.

2. A család anyagi helyzete nem teszi lehetővé a gyermek továbbtanulását; az egy főre eső reális jövedelem nem haladja meg a havi nettó 400 RON-t.

3. A szülő vállalja, hogy támogatás esetén legalább érettségiig tőle telhetően biztosítja gyermeke továbbtanulását magyar nyelven.

4. Csak olyan tanulók szülei pályázhatnak, akiknek gyermeke legalább 8,50-es általánost ért el az előző tanévben.

Kérjük, ne pályázzanak olyanok, akik rendezett, jó körülmények között élnek, mert ezzel visszaélnek a támogatók szándékával, és az igazán rászorulókat foszthatják meg a támogatástól. Ne pályázzanak vállalkozók, sem olyanok, akik iparosként vagy mezőgazdasági jövedelemből biztosítani tudják családjuk megélhetését.

A pályázat leírása

Az elmúlt évtizedben jelentős mértékben csökkent a középiskolában továbbtanuló falusi gyermekek száma, a kedvezőtlen környezetben élő és anyagi gondokkal küszködő családok gyermekei hovatovább kiszorulnak az oktatásból, esély és támogatás híján tehetségek kallódnak el nagy számban.

A jelképesen *Fogadj örökbe* címet viselő, a világ magyarságához intézett felhívás támogatókat keresett és talált tehetséges erdélyi magyar falusi gyermekek oktatási támogatására.

Amennyiben a támogatók részéről a program számára felajánlott adomány folyamatossága lehetővé teszi, egy gyermek havonként maximum 9000 forintnyi támogatást kaphat, rendszerint két magánszemélytől, akik személyesen is figyelemmel követhetik majd a támogatott tanuló előmenetelét. A cél az, hogy a legtehetségesebbek ilyen hátrányos helyzetből is eljuthassanak középiskolába, majd egyetemre. Ezért a pályázati úton elérhető támogatás 8, 9, 10. vagy 11. osztályban kezdődik, és amennyiben a támogatás feltételei adottak, érettségiig tart.

A pályázatot a kolozsvári székhelyű *Nyilas Misi Tehetségtámogató Egyesület* hirdeti meg, a támogatást az *Egyesület* ösztöndíj-bizottsága ítéli oda a felajánlott támogatások és igénylők számától függően, egységesen érvényesített értékelés alapján. A pályázókat az *Egyesület* levélben értesíti a kuratórium döntéséről. A nyertes pályázókkal támogatási szerződést köt, ezt követően az ösztöndíj folyósítása szeptember hónaptól kezdődik, és egy évre szól. Amennyiben a tanuló a szerződésben foglalt feltételeknek eleget tesz, a támogatási szerződés újrapályázás nélkül a következő évre meghosszabbítható.

A támogatási rendszer bizonytalanságai miatt az évi ösztöndíj teljes összegéért (108 000 forint) nem tud garanciát vállalni. Ennek legalább felét azonban minden támogatási szerződéssel rendelkező, ösztöndíjas tanulónak igyekszik biztosítani.

2011. márciusában a Nyilas Misi Tehetségtámogató Egyesület első ízben rendezett Tehetségnapot, a kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégiumban

A támogatásban részesülő tanulók munkáját, tanulmányi előmenetelét és a család anyagi helyzetét az *Egyesület* munkatársai családlátogatások során ellenőrzik.

A pályázat benyújtásának módja:

A pályázat kizárólag a 2011-2012-es támogatási évre szóló pályázati adatlapon nyújtható be, amelyhez mellékelni kell az adatlap végén tizenkét pontban felsorolt dokumentumokat.

A pályázati csomag (pályázati felhívás, pályázati adatlap és űrlap a tanuló jellemzéséhez), kérhető e-mailen:

nyilas_misi@yahoo.com

címen, megtalálható az *Egyesület* irodájában.

A pályázatot a *Nyilas Misi Tehetségtámogató Egyesület* címére, postai úton vagy személyesen lehet benyújtani.

Az *Egyesület* székhelyének címe:

Asociaţia de Protejare a Celor Talentaţi „Nyilas Misi”, 400604 Cluj-Napoca, B-dul 21 Decembrie 1989, nr. 116, jud. Cluj

A hiányos pályázatokat és a pontatlanul kitöltött adatlapokat az ösztöndíjbizottság nem veszi figyelembe!

A további érdeklődés lehetőségei:

Ügyfélfogadás: munkanapokon 10 és 16 óra között.

Telefon: 0264-531153, Fax: 0264-591582

E-mail: *nyilas_misi@yahoo.com*

Határidő:

A pályázatok beérkezési határideje **2011. július 29**.

Beérkezési határidőn azt értjük, hogy a jelzett időpontig a pályázatnak el kell jutnia az *Egyesület* irodájába.

Pólótervező verseny a Főtér Fesztivál 2011-en!

A Főtér Fesztivál 2011. pólótervező versenyt hirdet két korosztálynak, V-VIII-osoknak és IX-XII-eseknek. A verseny szabad, a téma a Főtér Fesztivál.

A pólótervek nem feltétlenül a *Fesztivál* arculatát kell kövessék. A munkák lehetnek kreatívak, viccesek, tartalmazhatnak üzeneteket is. A legjobb három pályamunkát a nyertes grafikával készült pólóval jutalmazzuk. A beérkezett pólóterveket a *Fesztivál*on kiállítjuk.

A terveket számítógépen és kézileg is el lehet készíteni. Az utóbbiakat szkennelt formában várjuk. A munkák A4-es méretűek kell legyenek, legalább 200 dpi felbontásban lementve *jpg, tif* vagy *pdf* formátumban. A terveket e-mailen keresztül várjuk *(foterfesztival @nagybanya.ro)*, **2011. szeptember 1-ig! (FF2011)**

Péter Károly jegyzete:

A király?

Vénember kuporog a ház előtt, a sámlin.

– Jó napot kívánok! Üldögél? – kérdezem, s elé állok, megfogom reszkető kezét.

– Üldögélek és nézelődöm. Mi mást tehetnék?

Próbálom az öreg szemével nézni az utcát. Mit néz, mit lát? Az égen álmos lassúsággal úsznak a fellegek. A ház előtt álldogáló diófán feketerigó nótázik tavaszos jókedvvel. A katolikus templom felől, biciklijén két zsák zölddel egy öregember közeledik. A szemközti ház udvarán gyerekek játszanak. Ennyi, egyebet ő sem láthat és hallhat.

– Megmondjam, mikor születtem? – kérdezi némi büszkeséggel: tőlem bármikor kérdezhetik, mindig tudom.

– Mondja – biztatom.

– 1922. május 18-án. Idevalósi születés vagyok, mindenkit ismerek. Csak azt a Băsescut nem ismerem.

– Ő az ország vezetője.

– A király? Hát akkor én testőre voltam Bukarestben. Jó ember, állíthatom.

– Bácsikám, viszont látásra. Merre is van a buszmegálló?

– Arra, fiam.

Bütykös ujjával előre mutat, és sípolva szedi a levegőt.

Nagybánya.ro
városunk és környéke az interneten
www.nagybanya.ro

HUMOR - ZSÁK

- Nem vagyok teljesen biztos a diagnózisban - mondja az orvos a betegnek -, csak feltételezem a panaszainak okát. Valószínűleg az alkohol az oka.
- Semmi baj, doktor úr, ez velem is gyakran előfordul. Majd visszajövök, ha már józan lesz.

***

- Ferike, soha többé nem megyek el magával, ha pecázni hív.
- Miért, Gizike?
- Azért, mert maga tényleg horgászik.

***

Egy étterem étlapján ez szerepel: „Köretek választás szerint”. Egy vendég megkérdezi, milyen köretek vannak.
- Csak krumplipüré - feleli a pincér.
- Akkor mit jelent az étlapon, hogy választás szerint?
- Hát azt, hogy választhat: kér krumplipürét vagy nem.

***

Az orvos bebocsátja a magánrendelőjébe a soron következő férfit.
- Nos, mi a panasza? - érdeklődik.
- Nincs semmi panaszom - nyom a doktor kezébe egy könyvet a kérdezett. - Csak azért jöttem, hogy tessék megrendelni ezt a pompás új könyvsorozatot.
- Nem rendelek semmit! - adja vissza az orvos a kötetet.
- Szóval be tetszett engem csapni.
- Én? Mivel? Azzal, hogy nem rendelek könyvet?
- Azzal hát. Hisz a kapu alá kiírta, hogy rendelés 3-tól 6-ig.

***

Skótéknál vacsora. A házigazda az igen szegényes lakoma után kedvesen megszólal:
- Most pedig kis frissítővel szolgálok! - majd kinyitotta az ablakot.

***

A hévízi parkban egy újonnan érkezett fürdővendég megszólít egy férfit.
- Valóban olyan csodálatos hatása van ennek a víznek? - kérdezi.
- Valóban.
- Egy üdülőtársam azt mondja, hogy amikor idekerült, járni sem tudott, most meg már fut...
- Én se tudtam járni, amikor ide kerültem. Sőt, felülni se tudtam, és beszélni sem...
- Fantasztikus. És mikor került ide?
- Itt születtem.

***

Szőke nő kifogja az aranyhalat. Mire az aranyhal:
- Kedves lány! Ha visszadobsz, teljesítem egy kívánságodat, bármi legyen is az!

A szőke nő eltűnődik egy picit, majd így szól:
- Azt kívánom, hogy 180-as IQ-m legyen, mert már elegem van, hogy mindenki butának tart!

Az aranyhal lehunyja a szemeit, majd lemondóan így szól:
- Huhh! Egyszer úgyis meghalunk!

***

Az érdeklődők megtekinthetik a laboratóriumot, amelyben a mesterséges megtermékenyítést végzik.
- Az A jelzésű kémcsőben vannak a férfi csírasejtek, a B jelzésűben találhatók a petesejtek - magyarázza a vezető. - Ha az A jelzésű kémcső tartalmát átöntöm a B kémcsőbe, megindul az új élet fejlődése.
- Akkor végezze el a műveletet! - szól közbe az egyik hallgató.
- Sajnos, ma nem megy. Több petesejt jelezte, hogy fejfájása van.

***

Pistike bekiabál az udvarról az anyukájának:
- Anyuci, gyere ki gyorsan! Lovacskásat játszunk Petivel!
- És?
- Mi vagyunk a lovak.
- Na és én miért kellek ehhez?
- Te lehetsz a lovas, aki cukorkát ad a lovaknak.

***

- Pincér, hozzon kérem fogvájót!
- Sajnálom, azzal nem szolgálhatok...
- Na, szép kis vendéglő, még fogvájó sincs!
- Éleinte volt, de a vendégek sosem adták vissza!

***

- Kérek huszonöt szál rózsát! - mondja a virágüzletben egy férfi, akinek hatalmas kék folt van a szeme alatt.
- Milyen alkalomra? - kérdezi az eladónő.
- A feleségem születésnapjára.
- Szívesen házhoz is küldjük a virágot - ajánlja az eladónő. - Egyébként mikor van a kedves felesége születésnapja?
- Tegnap volt.

***

- Női harisnyát szeretnék vásárolni - mondja az egyik férfi vásárló a kiszolgáló hölgynek.
- A feleségének lesz, vagy mutathatok valami jobbat?

***

A szőke és a barna nő ülnek a kocsiban. Egyszer csak megáll az autó, szőke megkérdezi a barátnőjétől:
- Miért álltunk meg?
- Kifogyott a benzin!

Mire a szőke:
- De okos vagy! Én biztos nem vettem volna észre, és tovább vezettem volna!...

***

Az ötéves Pistike gyónja a bűneit, s a plébános megrökönyödve hallja:
- És rendre megkívánom más feleségét…

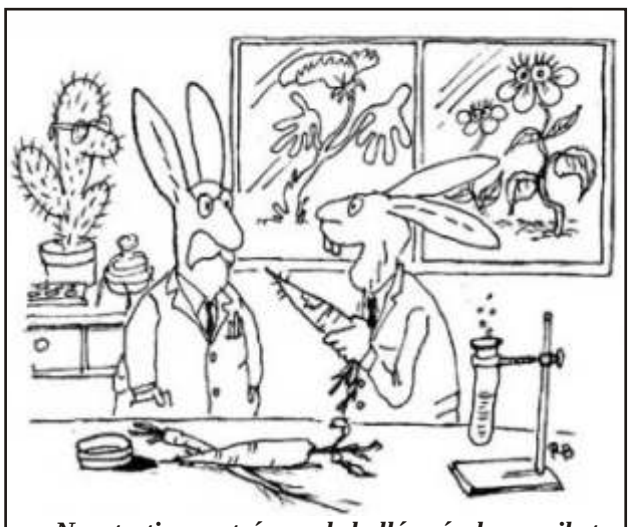

- Nem tartja nevetségesnek, kolléga úr, hogy miket találnak ki a génkezelt zöldségek mellékhatásairól?

- Hogy lehet ez, kisfiam?
- Tudja, anyám annyit ver, hogy azt szeretném, ha a szomszéd Józsika mamája lenne az anyám.

***

- Hogyan sikerült az első karateórád?
- Képzeld, máris el tudok törni egy vastag deszkát.
- Hogyan?
- A gipszemmel.

***

Idős néni kopogtat a tanári ajtaján.
- Pistike nagymamája vagyok, és szeretném elkérni az unokámat az utolsó óráról.
- Az lehetetlen! Pistike ma nem is jött iskolába.
- Akkor hol van?
- Azt hiszem, az ön temetésén...

***

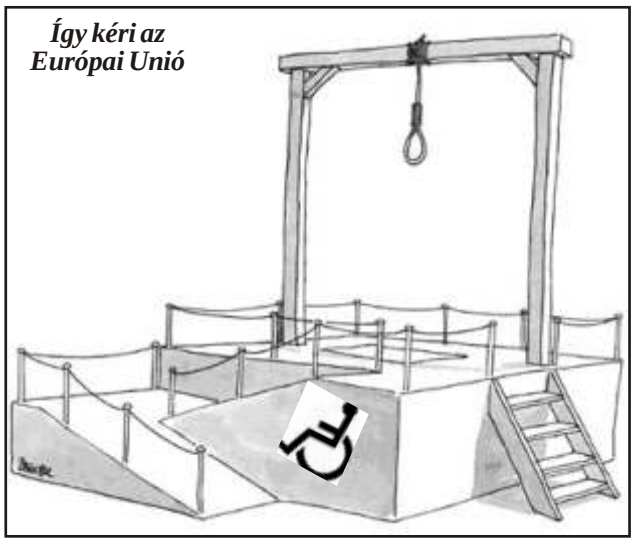

- Pistike, játszunk iskolásat! - mondja a négyéves Edina bátyjának.
- Jó. Én leszek a hiányzó.

***

Az ifjú pár középen, a tanúk kétoldalt, ahogy a nagykönyvben meg van írva. A lány megböki a fiút:
- Nem kapcsolnád ki a walkmant? Úgy látom, valami fontosat akar kérdezni…

***

A törzsvendég megállítja a Mercedesét az éjszakai bár előtt. Mielőtt kiszállna, azt mondja a sofőrjének:
- Lajoskám, három óra tájban jöjjön értem! Mint mindig, most is a bal oldali első asztal alatt talál meg…

***

- Kinek van abszolút rábeszélőképessége?
- ???
- Annak a francia férjnek, aki meggyőzi a feleségét, hogy minden bunda kövérít. Sőt, minél drágább, annál inkább.

***

- Mielőtt megismertelek, Évikém, merő sivatag volt az életem.
- Akkor biztosan ezért táncoltál úgy, mint egy teve!

***

A fiú hazatelefonál. Az anyja veszi fel a kagylót.
- Anyu, megnősülök!
- Drága fiam, ez csodás hír! Annyira örülök!
- Csak tudod, a menyasszonyom néger.
- Semmi baj! Mi apáddal nem vagyunk rasszisták.
- ... van négy gyereke is...
- Csodálatos! Apáddal szeretjük a gyerekeket.
- Az is gond, hogy nincs hol laknunk...
- Mindössze ennyi a probléma? Költözzetek be hozzánk a meghitt, egyszobás lakásunkba.
- És hogy fogunk ott mindannyian elférni?
- Ti a gyerekekkel a szobában. Apád meg berendezkedik majd a spájzban.
- És te, anyu?
- Emiatt ne aggódj, fiam, én most leteszem a kagylót és felakasztom magam...

Magyarok a Kárpátokon túl

A század végén Alexandru cel Bun – magyar feleségének, Losonczy Margitnak, Losonczy István erdélyi vajda leányának az ösztönzésére – nagyszámú katolikus templomot építtetett. 1410 táján megalapította a Moldvabányai Római Katolikus Püspökséget.

A lengyel királyi udvar 1413-ban arról tájékoztatta a pápát, hogy Moldvabányán virágzó katolikus központ alakult ki, két templomuk van. Az egyiket a Szentháromságnak, a másikat Szent Péter és Pál tiszteletére szentelték fel. Ez utóbbit alakították át püspöki katedrálissá, később ide temették el *Losonczy Margitot*. Moldvabánya püspöki székébe 1423-ban *XIII. János pápa János* dominikánus szerzetest helyezte. Baia községben az egykori székesegyház romjai még ma is láthatók. 1510-ben nevezték ki Moldvabánya utolsó püspökét, *Marinoski Mihályt*.

A moldvai magyar közösségek fennmaradását a 15. század végéig az erős magyar állam biztosította, a moldvai vajdaság a magyar királyság hűbéres tartománya volt. *Mátyás király* egyik levelében, melyet a lengyelek Moldvával kapcsolatos területi igényeinek visszautasítására írt, egyértelműen kifejtette, hogy Moldva mindig Magyarország vazallus tartománya volt. *„Ama földnek joga a mienk a legrégebbi, megszakítás nélküli idők óta, amit a magyar királyi cím is igazol, (amelyet) nemcsak esetleg, hanem megszakítás nélkül viseltek elődeink... Elődeinktől tudjuk, hogy emberemlékezet óta a moldvai vajdák mindig a magyar királyoknak szolgáltak, és hogy a vajdaság feje senki sem lehetett jóváhagyásuk nélkül, a minket nemző édesapánk csupáncsak kormányzó volt, mégis következetesen és ellentmondás nélkül ő tette a vajdákat vajdákká.”*

A két vajdaság területén alapított öt római katolikus püspökség 1227-től 1518-ig, mintegy háromszáz éven át irányította a többségükben magyarokból álló közösségek lelki életét. Ezek megszűnése után, 1518-tól rövid ideig Tatrosvásárhely, majd Bákó lett a katolikus magyarság lelki életének központja. A magyarság lélekszáma a 16. század végén még mindig jelentős. Ezt igazolja *Brutti Bertalan* moldvai kancellár 1588-ban keltezett levele, melyet a nápolyi érseknek írt. E levél valóságtartalmát megerősíti a *Petru Şchiopu* moldvai vajda parancsára 1591-ben készült népesség-összeírás. Mindkét forrás adatai arra utalnak, hogy Moldva népességének 30–40 százaléka római katolikus magyar, illetve kis részben szász etnikumú.

A 17. századtól kezdve a virágzó magyar települések és egyházközségek fokozatosan elsorvadtak. Megkezdődött a magyarság elnemzettelenítése. A pápa 1622-ben Moldvát és Havaselvét missziós területté nyilvánította, a protestantizmus terjedésének megakadályozására megszervezte a De Propaganda Fide nevű egyházi intézményt. A magyarok lelki gondozására többnyire olasz és lengyel származású papokat küldtek. Az 1622–1812 között kinevezett 54 missziós prefektus között egyetlen magyar sincs. A moldvai magyarság háttérbe szorítása a 19. században is folytatódott, jogfosztottságukra már a román politikusok is felfigyeltek. 1857-ben az ideiglenesnek nevezett országgyűlésen *Mihail Kogălniceanu* 52 javaslatot terjesztett elő a nem ortodox polgárok jogainak biztosítására.

Az egyesült fejedelemségek korában (1859-1881) a 75 százalékban még magyar anyanyelvű csángóságnak magyarul prédikáltak, de az 1881-ben létrejött román királyságban egyre több nacionalista jellegű intézkedést hoztak. Az 1893-ban kiadott román népoktatási törvény már a hittan oktatását sem engedélyezte magyarul, azaz anyanyelven. A magyar anyanyelv teljes visszaszorítását az 1884-ben létrehozott iaşi-i püspökség és papnevelde tette lehetővé, amely nemcsak román tannyelven működött, hanem missziója volt a román szellemiségű csángó magyar papok nevelése. E renegátok feladata lett az alig megalakult független román állam római katolikus, magyar anyanyelvű polgárainak az elrománosítása. Mindezt akkor tették, amikor Magyarországon, a magyar állam támogatásával, százával alakultak meg az olyan román tannyelvű iskolák, amelyekben az oktatók töredéke ismerte az állam nyelvét, a magyart.

Az 1900-as évek fordulóján a magyarság lélekszámára vonatkoztatva értékes adatokat közölt Weigand Gusztáv lipcsei tanár, aki beszámolt 1894 és 1902 közötti moldvai tanulmányútjáról. Szerinte Moldvát 58 000 csángó magyar és 2100 székelymagyar lakta. Ekkor még Szaláncz, Ónfalva, Tatros lakosságának több mint fele székely volt.

A 20. században, leszámítva az 1950-es éveket, amikor nagyszámú (de rövid életű) magyar iskolát alapítottak, tovább folyt a moldvai magyarság erőszakos románosítása.

1929-ben, amikor Domokos Pál Péter felleltározta, feltárta a moldvai magyarság demográfiai és egyházi helyzetét, kimutatta, hogy a magyarok tízezrei, többezres lélekszámú közösségei nemcsak magyar iskolákkal, tanítókkal, de magyar anyanyelvű papokkal sem rendelkeznek. Így például a Tatros- (Tatáros – Trotuş) völgyi Szaláncon 180, Szalánctorkán 62, Aknavásáron 27, Ónfalván 280 magyar családot talált magyar pap nélkül. De hasonló volt a helyzet a tatrosi plébánia 97 százalékában. Összeírása szerint a Bákó megyei 12 plébánia 43 620 római katolikusa nem részesült anyanyelvű hitéletben. A következő évben végzett hivatalos román népszámlálás (csak) Bákó megyére vonatkoztatva 49 034 magyart mutatott ki, akik 11 plébániában, 150 fiúegyházban éltek úgy, hogy egyetlen magyar papjuk sem volt. *(Háromszék)*

Tőkés László: nem belügy az etnikai jog

Túl kell lépni a nemzeti és etnikai közösségek jogainak kizárólag belügyként való kezelésén – hangsúlyozta *Tőkés László*, az Európai Parlament (EP) alelnöke azon a konferencián, amelyet az EU soros magyar elnöksége rendezett Brüsszelben.

Az erdélyi képviselő felszólalásában rámutatott: az emberi – és kisebbségi – jogok Unión belüli érvényesítésének és betartatásának kezdettől fogva komoly akadályát képezi a helsinki alapelvek közötti azon ellentmondás, mely „az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartásának”, másfelől pedig „a belügyekbe való be nem avatkozásnak” a követelményei között áll fenn.

Vagyis, jelentette ki *Tőkés László*, azokban az esetekben, amikor valamely tagállamban sértik meg az emberi és kisebbségi jogokat, az Uniónak nem áll rendelkezésére megfelelő eszköz ennek számonkérésére, hiszen az európai jog az egész kérdéskört a nemzeti kompetencia körébe utalja. Megítélése szerint hosszabb távon egy kötelező jogi erővel bíró, hatékony uniós kisebbségvédelmi rendszert kell kialakítani, amely az őshonos nemzeti, etnikai és nyelvi kisebbségek pusztulását képes lesz feltartóztatni. *(Krónika)*

A VITAL RT részt vett a Regionális Vízügyi Fórumon

A VITAL RT június 13-15 között Bukarestben részt vett a Regionális Vízügy Fórumon, valamint az VÍZ--EXPO 2011 nevű eseményen – az ivóvíz szolgáltatás, kanalizálás és szennyvíztisztítás szakterületének legfontosabb, évente ismétlődő eseményein.

A 13. alkalommal lezajlott kiállítás és rendezvények a Parlamenti Palotában zajlottak, s a víz területén dolgozó szakemberek mellett mindazokat igyekezett megszólítani, akik a szélesebb közönség tagjai közül is érdekeltek a szakterület műszaki és gazdasági jellemzőinek javításában.

A VITAL RT az Erdélyi Területi Bizottság standja keretében mutatkozott be promóciós anyagokkal (mappák, szórólapok), s tájékoztatott a Nagybányán lebonyolított ISPA projekt részleteiről. A VITAL RT vezetősége – a fórum egyéb rendezvényei mellett – az Országos Vízűgyi Patronátus Közgyűlésén is részt vett.

A több mint 100 kiállító standon az ország vízszolgáltató vállalatai, valamint különféle, felszereléseket és technológiákat szállító szakvállalatok képviseltették magukat, de olyan tervező és tanácsadó cégek is tapasztalatot, információkat cserélhettek egymással, amelyek érdekeltek a vízszolgáltatás, kanalizálás, szennyvíztisztítás terén végzett fejlesztésekben, partnerkapcsolatok építésében.

A Fórum hivatalos megnyitóját megtisztelte jelenlétével a ARA vezetősége, a Román Parlament, a Vízügyi Patronátus, a vízszolgáltatás, szennyvíztisztítás területén tevékenykedő nemzetközi szervezetek képviselői, akik a szolgáltatások minőségének javításáról, az ezt szolgáló intézkedésekről, jövőbeni terveikről, az ezek megvalósítását segítő európai forrásokról, a megoldásra váró új kihívásokról értekeztek – mint a szolgáltatások régiósítása és a lakosság vándorlása a városok irányába.

A rendezvények három napja alatt nemzetközi találkozókra, kerekasztalbeszélgetésekre is sor került, különféle témakörökkel – mint „Tíz év kihívásai a vízszolgáltatásban”, „POS Környezeti Finanszírozási lehetőségek”, és a „Fiatal vízügyi szakemberek konferenciája” –, amelyek a legjobb németországi, Egyesült Államokbeli, holland, bulgár gyakorlatokat és tapasztalatokat ismertették, valamint egy műszaki technológiai szakkiállításra – derül ki *Vasile Ciomos*, az ARA elnöke tájékoztatójából.

Gáspárik Géza vezérigazgató

INNEN ONNAN Új Szó

Délután hat körül a leghajszoltabbak az anyák

Az anyák délután hat körül érzik magukat a leghajszoltabbnak - derítette ki egy brit felmérés. A felmérés során kétezer anyát faggattak ki a kérdezőbiztosok, akik a legstresszesebb napszakokat próbálták feltérképezni - olvasható a The Daily Telegraph online kiadásában. A vizsgálat tanúsága szerint délután 5 óra 55 perckor köszönt be a nap legnehezebb pillanata, amikor a szigetországban anyák milliói próbálják befejezni a vacsorát, hogy időben elhozhassák csemetéiket a délutáni különfoglalkozásokról. A nap következő legnehezebb szakasza este negyed nyolckor köszönt az anyákra, amikor fürdésre próbálják rábírni gyermekeiket. Alig kevésbé viseli meg az anyák idegrendszerét, amikor háromnegyed kilenckor igyekeznek ágyba parancsolni csemetéiket. A nap negyedik legstresszesebb időszaka reggel 8 óra 20 perc, amikor az iskolába rohannak gyermekeikkel. A felmérés adatai szerint a válaszadók fele a nap egy bizonyos pontján kijön a sodrából, kétségbeesetten igyekezvén mindent időben elvégezni. A megkérdezettek fele arról számolt be, hogy gyermekeik nem hajlandók megenni a vacsorát, vagy legalábbis nyafognak a menü miatt. Körülbelül ugyanilyen arányban vallották be a résztvevők, hogy idő hiányában gyakran egészségtelen étel kerül az asztalra. Az anyák szerint a család életének a megszervezése és a háztartás sokkal nagyobb stresszt jelent számukra, mint munkahelyi feladataik elvégzése. A válaszadók háromnegyede úgy véli, hogy egy kis szünetre lenne szükségük, a megkérdezettek fele pedig arról panaszkodott, hogy saját maguk számára nem jut idő, a napi rohanásban még olyan apróságokra is nehezen jut idő, mint a körömlakkozás, vagy egy fürdő. "Nehéz elképzelni, hogy milyen nehéz a nőknek megteremteniük az egyensúlyt a munkahelyi és otthoni feladatok között, s ami a legérdekesebb, hogy az anyák számára az étkezések jelentik a nap legnehezebb időszakát" - hangsúlyozta Pete Robertshaw, a felmérést végző Betterbathrooms.com szakembere, aki azt tanácsolja a nőknek, hogy hetente legalább egy órát fordítsanak magukra. "Egy kellemes fürdő, egy pohár bor, egy jó könyv csodákat művel, míg a gyerekekkel az apjuk foglalkozik" - véli a szakember, hozzátéve, hogy már egy ilyen kis lazítás, amelyre az anyák igazán rászolgálnak, is képes oldani a stresszt. (mti)

Puszta kézzel nyúl a forró olajba egy szakács

Puszta kézzel képes sütni mindenfélét forró olajban egy szakács Thaiföldön anélkül, hogy baja esne. Nem csoda, hogy csodájára járnak és nem csupán honfitársai, hanem külföldi turisták is szerte a világból. Kann Trichan, az 50 éves szakács egyedülálló főzőbemutatókat tart, közönsége elszörnyedve ámul, ahogy a férfi a forró olajból puszta kézzel kihalássza a sült húsokat és egyebeket egyetlen fájdalmas szisszenés és bőre legparányibb felhólyagzása nélkül. A sülő étolaj 480 Celsius-fokos. Az adat egészen pontos, mivel a Guinness-rekordokat hitelesítő központ illetékese mérte, Trichan ugyanis világrekorder azzal, hogy egy perc alatt 20 csirkedarabot kapkodott ki fortyogó olajból. Különleges képességének felfedezését egy mókusnak köszönheti. Az állat véletlenül egy mangót ejtett Trichan szabadtéri sütőwokjába, a forró olaj pedig szerteszét spriccelt. A férfi kapott belőle bőven arcába, karjára, kezére. "Súlyos sérüléseket kellett volna okoznia. Emlékszem ahogy néztem magam a tükörben, hólyagokat és vörösödést várva, ám nem láttam semmit, manapság meg már puszta kézzel sütök. Amikor belenyúlok a forró olajba, érzem a hőt, de nem lesz a bőrömnek semmi baja" - idézte a brit Metro újság a szakácsot, akinek vendégei szinte a kezéből esznek. (mti)

Kilencvenkilenc évesen talált rá az igazira

Gilbert Herrick soha nem volt nős, mert, mint mondta, nem talált rá az igazira - egészen 98 éves koráig. A New York szövetségi állam nyugati részében élő, 99 éves második világháborús veterán és nyugalmazott postai alkalmazott nemrégiben vette feleségül a 86 éves Virginia Hartman ötgyermekes özvegyasszonyt. Gilbert a Democrat and Chronicle című rochesteri lapnak elmondta: 2010-ban találkoztak először az idősotthon étkezőjében, ahol mindketten élnek. Ezután mindennap meglátogatta Victoriát. Közös szobába akartak költözni, de ezt csak házaspárok számára engedélyezik. Hartman megkérdezte, hajlandó-e a frigyre, amire igent mondott. Június 6-án kötöttek házasságot az ara kiterjedt családjának jelenlétében.

(mti/ap)

Általános műveltségi VETÉLKEDŐ

A sárgarigótól az Atlanti-óceánig

Keresse ki a helyes válaszokat, gyűjtse össze három havonta a pályázati szelvényeket, küldje be a válaszokkal, vagy személyesen hozza be a szerkesztőségbe. A helyes megfejtők között tárgynyereményeket sorsolunk ki.*(Varga Gábor)*

1. forduló

1. kérdés: *Kik a kalmükök?*
a.) Volga mentén élő mongol népcsoport
b.) Volga folyótól elvándorolt angolszász népcsoport
c.) Duna mentén élt, osztrák középkori kézművesek

2. kérdés: *Hol született El Greco görög származású spanyol festő?*
a.) Kréta szigetén
b.) Ciprus szigetén
c.) Athénban

3. kérdés: *Kb. milyen hosszú a gingko biloba fa levele?*
a.) 1 cm
b.) 200 cm
c.) 10 cm

4. kérdés: *Mi Pakisztán pénzneme?*
a.) dínár
b.) rúpia
c.) drahma

5. kérdés: *Ki írta a „Vértorony" c. regényt?*
a.) Móricz Zsigmond
b.) Tabéry Géza
c.) Mikszáth Kálmán

(Beküldési határidő: október 21.)

Általános műveltségi vetélkedő
1
2011
JÚLIUS
1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....

KERESZT REJTVÉNY Új Szó

Hiú művésznő

VÍZSZINTES: 1. Nicole Kidman gondolatának első része. 14. Mi lesz veled ...?; Hans Fallada regénye. **15.** A víz alá taszító. **16.** Kissé megpárol! **17.** Portugál, olasz és spanyol gkj. **18.** ... right!; Minden rendben! **19.** Féldrágakő. **20.** Moszkvics-típus. **22.** A Roxy Music slágere. **24.** Római 600. **25.** Mocsári madár. **26.** Tönkremegy a ruha. **27.** Testrész. **28.** Tényekkel bizonyító. **30.** Cremonai hegedűkészítő család. **32.** Egy kicsit kóricál! **33.** Kincskereső kisködmönt hagyott ránk (Ferenc). **34.** Ritmus. **35.** Egylettagok! **36.** Színültig. **37.** Illat. **38.** Párban sétál! **39.** Mózes öt könyve. **40.** Tornaeszköz. **41.** Szül az állat. **42.** Máshollét igazolása. **44.** Szápadt, vérevesztett **46.** Maga után von. **47.** Gépet működtető. **49.** Becézett Emese. **50.** Stephen King regénye. **51.** Színes tollazatú énekesmadár. **52.** Nagyszerű, pazar. **54.** Német énekesnő. **56.** Becézett Irén. **57.** ... mail; légipostával. **58.** Kezdődik a dáridó! **59.** Jannisz Ritszósz, görög költő műve (1984). **61.** Légnyomásmérő.

FÜGGŐLEGES: 1. A vészes vérszegénység tünete (orv.). **2.** Magába foglal. **3.** Kezd ébredni! **4.** Ide-oda csapódik, lobog. **5.** Művészhármas. **6.** Traktor húzza. **7.** Alá. **8.** Rengeteget evő. **9.** Női név. **10.** Dátumrag. **11.** Amerikai filmszínésznő (Meg). **12.** Óg-...; dohog. **13.** Túlzott szeretet. **18.** Belgrád hegye. **21.** Izraeli légitársaság. **22.** Portugál szigetcsoport az Atlanti-óceánban. **23.** Arrafelé siet. **26.** Széles női vállkendő. **27.** Sonka (ang.). **29.** Elia Kazan egyik filmjében kétszer is szerepel. **31.** Plusz. **34.** Hírt küldő. **36.** Szürkés szín. **37.** Becézett Szilárd. **38.** Egyre mélyebbé válik a vita. **39.** ... kicsi néger (Agatha Christie). **40.** Se ..., se száma; megszámlálhatatlan. **41.** Alkotórész. **43.** Svájci város. **44.** Nedvességmentes. **45.** "Hajlongni ...-amarra" (Ady). **46. A gondolat befejező része. 48.** Női név. **51.** Svejk tábori lelkésze. **52.** Német fotós (Gerhard). **53.** Mohamedán bíró. **55.** Bibliai bárkás. **57.** Angol Anna. **60.** A siker része! **61.** Kettő odaesik! **62.** Stannum.

Szerkesztette: Csatlós János

1 2011 PÁLYÁZATI SZELVÉNY JÚLIUS Új Szó KERESZTREJTVÉNY

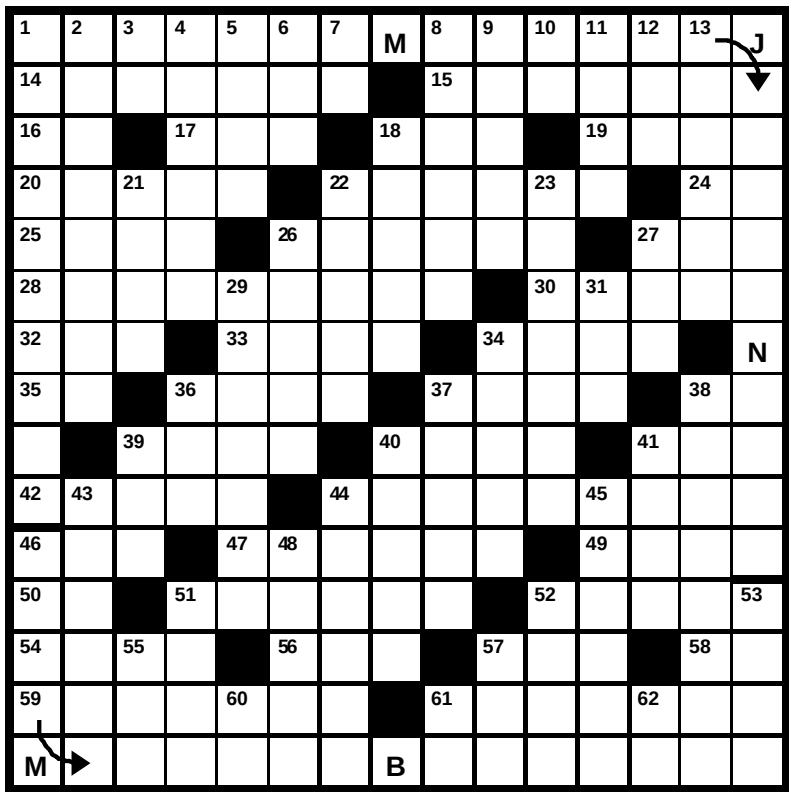

Épül a templom-pláza

Tizenegy hektáron terül el, négyszázmillió euróba kerül. Tizenhét szintjén parkolók, galériák, múzeumok, luxuslakosztályok és éttermek várják majd a látogatókat. Legmagasabb pontjáról, a több mint száz méter magas „madárlesről” az egész város megcsodálható lesz. Bukarestben épül Európa egyik legnagyobb – székesegyháza.

– Nem lehet bejönni – szól ki a munkás egy apró lyukon a kapu mellett. A lyuk a kivétel, amely a szabályt erősíti: másutt belátni sem lehet a betonkerítés mögé, amely a román parlamentet és a készülő ortodox katedrálist óvja a kíváncsi tekintetektől. A vaskapuk rácsozatára is műanyagot szereltek, amelyen át csak homályos körvonalak vehetők ki. A hang elárulja: a gépek az éppen elvonult zivatar miatt állnak, amúgy gőzerővel öntik az alapot és a föld alatti termek falait. A tervek szerint két futballpálya nagyságú föld alatti konferenciaterem készül.

A rendszerváltás utáni legnagyobb ingatlanprojekt a Nemzet üdvözülésének katedrálisa nevet viseli. Szélessége és magassága egyaránt 125 méter lesz, ehhez félemelet és két föld alatti szint is jár. (Ez Magyarországon a legmagasabb lakott vagy közösségi épület lenne – A szerk.) Negyvenméteres magasságban luxuslakosztályok, galériák és múzeumok kapnak helyet. Hat tornyát aranylemezekkel borítják. A legmagasabb toronyban kilátót is építenek, innen megcsodálható lesz egész Bukarest. Ennél is fontosabb, hogy a román főváros valamennyi pontjáról látni lehet majd a templomot. Ezt már *Ciprian Campineanul* segédpüspök, a Román Ortodox Egyház (BOR) zsinatának a titkára közölte büszkén a terv ismertetésekor. Lesznek parkolók, mozitermek, sőt kiadó szobák is a katedrális előtti teret övező, félkör alakú „panziókban”. Valaki azt mondta: a nemzet plázája épül.

Gigantikus méretei miatt sokan emlegették egy lapon *Nicolae Ceausescu* megalomániás parlamentjével még azelőtt, hogy a Nép Háza, azaz a törvényhozás udvarán megkezdődött volna a templomépítés. Eredetileg a Nemzet üdvözülésének katedrálisát az Unirii (Egyesülés) téren, Bukarest központjában képzelte el a mostani pátriárka elődje. A tervhez nem tudott politikai támogatást szerezni. 2004-ben született meg az első „katedrálistörvény”, amelynek alapján a vallásügyi minisztérium átadta a bukaresti Károly park egy részét a BOR-nak. Csakhogy a Szolidaritás a lelkiismeret szabadságáért elnevezésű civil szervezet megóvta a döntést. Hosszas pereskedés után a bíróság elismerte: az egyházra is kötelező érvényűek a törvények, azaz nem építkezhet parkban, főleg akkor nem, ha ehhez egy műemléket kellene lebontani. A szervezet egyik vezetője, *Gabriel Andreescu* emberjogi aktivista szerint nagy győzelem volt, de a háborút nem tudták megnyerni. A harc részben a jogállamiságért folyt. – Ebből a szempontból semmi nem változott. Az új helyszínen is a törvény figyelmen kívül hagyásával zajlik az építkezés – nyilatkozta kérdésünkre az emberjogi aktivista. Utalt arra, hogy a parlamenttől a BOR-hoz átkerült terület egy részét visszaigényelték az egykori tulajdonosok, akiktől a kommunista rezsim elkobozta.

Az egész projekt 400 millió euróba kerül. Az egyház fogadkozott: saját pénzből építkezik. Az év elején meghirdetett adománygyűjtő program elvileg minden ortodox templomban zajlik.

– Van nekünk is mire gyűjteni – mutat körbe a Drumul Taberei negyed egyik templomának sekrestyése, amikor a pátriárka adománygyűjtési kampányáról kérdezem. – Ravatalozót is kell építenünk, uniós elvárás – sorolja. Nem árulja el, adakoznak-e a hívek a katedrális céljára. A hely „szelleme” mindenesetre nem ösztönöz erre: a templomban elhelyezett nyolc persely mindegyikén a szomszédban épülő kápolna tervrajza virít.

A pátriárka jelenlegi székesegyházánál is másra gyűjtenek: papi és diakónusi ruhára van sürgősen szükség, előállításuk költsége darabonként „legkevesebb 300 euró”. A katedrálisról egy szó nincs. Egy arra járó paptól kérünk eligazítást. – A püspökségen próbálkozzanak – mutat a templom bejáratával szemben álló iroda felé. Az ajtó zárva, pedig kora délután van. A katedrálisra itt sem lehet adakozni.

Andreescu számára egyértelmű, hogy a BOR az állam támogatására alapoz. – Már az sem volt helyénvaló, hogy az egyház térítésmentesen kapott területet, és az végképp nem, hogy az állami költségvetésből költenek erre – tartja az emberjogi aktivista. Úgy tudja, az önkormányzatokra is nagy nyomás nehezedik, hogy „adakozzanak” a katedrális megépítésének céljára.

A munkálatok megkezdésére a kormány 10 millió lejt utalt ki (2,5 millió euró), a hét elején ugyanennyit adományozott a bukaresti önkormányzat. A BOR szóvivője azzal védekezik: a románok többsége, azaz 87 százaléka „ortodox adófizető”, ha elvesznek, tőlük vesznek el.

(Népszabadság)

Kisebbségbe kerültek a fehér újszülöttek az USA-ban

Az Egyesült Államok történetében először most már több kisebbségi csoporthoz tartózó csecsemő született, jelezve azt a változást, amelynek eredményeként a népességkutatók szerint a század közepére az egész amerikai társadalomban megfordul a többség-kisebbség arány. A másik újdonság, hogy a kisebbséghez tartozók körében is egyértelműen csökkent a házasság intézményének népszerűsége, mivel az afroamerikai nők – többségében egyedülálló anyák – vezette háztartások száma lekörözte az afroamerikai házastársak által közösen vezetett háztartások számát. A legfrissebb adatokon nyugvó felfedezések betekintést nyújtanak a 2010-es népszámlálás végleges eredményeibe, amelyeket nyáron tesznek közzé.

Lenyűgöző új fajokat fedeztek fel Új-Guineán

A WWF jelentése szerint, több mint ezer új fajt fedeztek fel a melanéziai Új-Guineán. A kutatók 1998 és 2008 között hetente kétszer találtak új fajokat Új-Guineán, melyek felölelnek egy folyami cápát és több tucat pillangót – írja a WWF legújabb jelentésében.

Új-Guinea a világ egyik legkevésbé megzavart és leglenyűgözőbb ökoszisztémájával rendelkezik. Esőerdei a harmadik legnagyobbak a világon az Amazonas és a Kongó-medence után, és míg a sziget maga a szárazföldtömegnek csak 0,5 százalékát alkotja, a világ fajai nyolc százalékának otthona.

Amit korábban Új-Guinea biodiverzitásáról tudtunk, szintén lélegzetelállító volt – mint a világ legnagyobb pillangója, melynek szárnyfesztávja 30 centiméteres, és az akár egy méteresre is megnövő óriáspatkányok. A kutatók úgy hiszik, hogy a sziget síkvidéki esőerdeinek egy négyzetkilométere akár 150 madárfajt is felölelhet.

A WWF jelentésében dokumentált egyik legfigyelemreméltóbb eredmény egy kerekfejű és fitos uszonyú delfin, mely a védett, sekély part menti vizekben úszkál a folyók és öblök közelében. A WWF szerint a legizgalmasabb édesvízi felfedezés egy 2,5 méteres folyami cápa. A 43 felfedezett hüllő közül az egyik a világ legártalmatlanabb kígyója, mely mindössze 12-14 centiméter.

Zümmögi nyári játszóház Felsőbányán

Nyári játszóházat működtet a Felsőbányai MADISZ, kizárólag óvodás korú, magyar anyanyelvű gyerekek számára. Hetente hétfőtől péntekig, délelőttönként, napi 4 órában zajlanak a foglalkoztatások.

Vájuk szeretettel kedve gyermekét (gyermekeit) a játszóházba, ahol kreatív oktatás, festés, rajzolás, gyurmázás, origami és még sok más tevékenység várja őket. Cím: a felsőbányai MADISZ székháza, ami a Libertatii tér 2. szám alatt található. Jelentkezni a 0743-471.420 / 0733-953.661 számokon lehetséges.

NAPRAKÉSZ, pontos és **INGYENES** információk az egyszerűsített honosítási eljárással, **KETTŐS ÁLLAMPOLGÁRSÁGGAL** kapcsolatban az EMNT által működtetett demokrácia-központokban!

A Máramaros megyei DEMOKRÁCIA KÖZPONT programja:

NAGYBÁNYA (Teleki Magyar Ház): Hétfő-péntek: 9.00 - 17.00
Telefonszám: 0262-212040

MÁRAMAROSSZIGET (Református Gyülekezeti Ház):
Minden kedden 13.30 - 15.00

HOSSZÚMEZŐ (Református Gyülekezeti Ház):
Igénylés esetén kedden 11.00 - 13.00

FELSŐVISÓ (Római Katolikus Plébánia):
Június 8., június 22., szerda 13.00

SZAMOSARDÓ (a Kós Károly I-VIII. osztályos Iskola tantermében):
Igénylés esetén, szerda :15.00 - 18.00

SÜLELMED (Református Gyülekezeti Ház):
Igénylés esetén, szerda :18.30

KOLTÓ (Református Gyülekezeti Ház): minden szerda 16.00 - 19.00

SZINÉRVÁRALJA (Református Gyülekezeti Ház):
Igénylés esetén, csütörtökön 14-17.

A TELEFONOS TUDAKOZÓ naponta 8-20 óra között működik!
Telefonszám: 0264-308-208 (Kolozsvár).

Ötvenéves kor lehet az új kezdet?

Az ötvenes éveikben járó emberek ma már sokkal egészségesebben táplálkoznak, többet mozognak és a növekvő szabadidejüknek köszönhetően sokkal jobban odafigyelnek az életmódjukra, mint húszas éveikben - derült ki egy friss kutatásból.

A brit Engage Mutual biztosító megbízásából készített felmérés 1500, ötvenen túli ember bevonásával készült. Az eredmények szerint minden tíz résztvevőből hét ma már több időt fordít a testmozgásra, mint fiatal korában. Ugyanennyien állították, hogy a korábbi évtizedekhez képest sokkal nagyobb figyelmet szentelnek a gyümölcsökben és zöldségekben gazdag, ám az elvitelre szánt készételekben szegény egészségesebb táplálkozásra.

A megkérdezettek mindössze egyötöde tartotta be fiatalként a napi ötszöri gyümölcs és zöldségfogyasztás íratlan szabályát, míg mostanra ez az arány 75 százalékra nőtt. Egynegyedük számára a testmozgás ma már a mindennapok fontos részét képezi, míg egyharmaduk ismerte el, hogy a hosszú munkanapok és a gyerekek utáni futkározások annak idején gátat szabtak az egészséges és testmozgásban gazdag életmódnak.

A legfittebbnek átlagosan heti négy alkalommal végeznek valamilyen aktív testmozgást, ilyen például a séta, az úszás, a kerékpározás és a aerobic órák. A megkérdezettek több mint felét a súlyproblémák, majdnem egyharmadukat az unokákkal való könnyed lépéstartás, 17 százalékukat valamilyen egészségügyi probléma vezette rá az életmódváltásra.

“Ezek az eredmények megcáfolják az öregedéssel kapcsolatos előítéletek nagy részét, és nagyszerű kilátásokkal kecsegtetnek minket, ha figyelembe vesszük, hogy a várható élettartam növekedésének köszönhetőn sokunkra az ötvenedik életévünk betöltése után is sok izgalmas év vár még” - idézte a The Daily Telegraph című brit lap internetes kiadása Louise Withyt, az Engage Mutual biztosító munkatársát.

“A várható élettartamra vonatkozó jelenlegi előrejelzések szerint a 65 éves férfiak további 17, női kortársaik pedig plusz 20 évet élnek majd. Ezeknek az adatoknak a fényében az egészséges és aktív életért tett lépések éppen olyan fontossá válnak idős korban, mint fiatalon ” - tett hozzá.

“Sokak számára az ötvenes éveikbe való belépés jelentheti az új kezdetet. A gyerekek kirepülnek és vége a hosszú munkaóráknak, így az embereknek lehetőségük nyílik arra, hogy a saját igényeiket helyezzek előtérbe, illetve szükség esetén változtassanak az életstílusokon és egészségesebb szokásokat vezessenek be a mindennapjaikba” - hangsúlyozta Withy. *(mti)*

Recept

Roston sült borjúborda tükörtojással, finom főzelékkel

Hozzávalók a finom főzelékhez 4 személyre: 1,5 dl tej; 25 dkg sárgarépa; 25 dkg karalábé; 25 dkg kifejtett zöldborsó; 3 evőkanál finomliszt; 1 csokor petrezselyemzöld; 1dl tejföl; 1 evőkanál étolaj; só.

Hozzávalók a roston sült borjúbordához 4 személyre: 4 szelet (kb. 80 dkg) kicsontozott borjúborda; 4 db házi tyúktojás; 1,5 dl étolaj; só, bors; 1 evőkanál vaj; pirospaprika ízlés szerint (elhagyható).

Elkészítés:

A finom főzelék elkészítése:

A sárgarépát és a karalábét tisztítsunk meg, vágjuk kb. 0,5 cm széles kockákra, és 1 evőkanál étolajon, 1 púpozott mokkáskanál só hozzáadásával dinszteljük pár percig. Utána engedjük fel kb. 4 dl vízzel, és fedő alatt pároljuk kb. 10 percig, amíg félig megpuhul. Ekkor adjunk hozzá a kifejtett zöldborsót, és pároljuk a zöldségeket teljesen puhára. Végül 2 púpozott evőkanál liszthez adjunk annyi étolajat, amennyit felvesz, és élénk tűzön készítsünk rántást. Keverjünk bele egy csokor apróra vágott petrezselymet, majd vegyük le a tűzről. Hagyjuk langyosra hűlni, és állandó kevergetés mellett tegyünk hozzá 1 dl tejfölt. Dolgozzuk simára, majd engedjük fel 1,5 dl hideg tejjel, és adjuk a puhára főtt zöldségekhez. Gyakran megkeverve készre főzzük még kb. 5 percig, hogy besűrűsödjön.

Roston sült borjúborda tükörtojással elkészítése:

A borjúhússzeleteket a sütéshez előkészítjük, kiklopfoljuk. Majd a szeletek mindkét oldalát besózzuk, borsozzuk, lisztbe forgatjuk, és kevés forró olajban kisütjük. (A forrásban lévő étolaj a húst ne lepje el, ellenkező esetben a hús nem sül, hanem fő, párolódik, ezáltal rágós lesz.). A megsült borjúhússzeleteket egy hőállótálra félretesszük. A serpenyőben maradt sült étolajba vajat teszünk, elkeverjük és összeforraljuk. Közben elkészítjük a tükörtojásokat. Egy serpenyőbe étolajat öntünk, és óvatosan beleütjük a tojásokat. Közepesen erős tűzön majdnem készre sütjük a tojásokat (a sárgája ne süljön át!). A bordákat tányérra helyezzük, ráöntjük a forró vajas pecsenyelevet, tetejére tesszük a tükörtojást. Köretként finom főzeléket adunk hozzá.

Taksár Ferenc

Kertészeti tanácsadó

• Az egyre jobban elterjedő gyepszőnyeg fektetését folytathatjuk a hamarosan beköszöntő nyári forróságban is, csak figyeljünk oda néhány dologra, így a telepítést azonnal kezdjük el ha megérkezik, ne hagyjuk gurigában pár óránál tovább és akkor is helyezzük árnyékba. A forró időben már az első 30-40 m^2 lerakása után kezdjük meg a kézi öntözést és azt folyamatosan végezzük, ne várjuk meg amíg mindet leraktuk.

• Nagyon fontos a szegélyek, szélek alaposabb öntözése és kis földdel beszórása, mert itt száradnak ki a leggyorsabban, automata öntözésnél pedig teljes fedésbe helyezzük ki a szórófejeket ezeken a helyeken.

• Az első két hétben állandóan tartsuk nedvesen a gyepet, hogy a gyökerek növekedhessenek, utána elegendő 2-3 naponta öntözni, ne essünk abba a hibába, hogy elfelejtjük átállítani a vezérlőt, aztán a kertépítőt hibáztatjuk a kirothadt, megpenészedett fűért.

• A füvet ne hagyjuk nagyon megnőni, 7-10 nap után nyírható, nedves, csapadékos időben kicsit alacsonyabbra, hogy hamarabb kiszellőzzön. A szüret után se hagyjuk magára a szamócát, a levélfoltosságok ellen védekezzünk Fundazollal, Dithane-nal.

• Ha nagyon nagy mértékű volt a fertőzés, most vágjuk le a lombot és semmisítsük meg. Az idén a három legveszélyesebb szőlőbetegség (lisztharmat, peronoszpóra, szürkepenész) egyaránt fertőzhet. Az eddigi sok csapadék hatására a peronoszpóra járványra voltak kedvezőek a feltételek. Az idő szárazabb fordulásával inkább a lisztharmatra kell odafigyelni.

• A szürkepenésznek az esős idő kedvez. Legfontosabb tünete a fürtrothadás. Az érett fürtök az élősködő gomba hatására száraz időben töppednek, aszúsodnak, ezt nemes rothadásnak nevezik. Ebből lesz a tokaji aszú!

Máshol viszont feltétlenül védekezni kell ellene rothadásra hajlamos fajtáknál esős időben. A zsendüléstől kell védekezni speciális szerekkel (addig a peronoszpóra elleni védekezés hatásos, és elegendő is ellene). Ilyenkor az egész évi munkánkat védjük meg. A szürethez hangoljuk a permetezéseket a várakozási idők miatt. Hatásos szerek: Rovral, Topsin-Metil, Fundazol.

• A tavaszi gyeptrágyázás után most válik időszerűvé az újabb műtrágyázás. A szilárdan kiadható trágyák után öntözzünk, hogy mosódjon be a talajba a tápanyag. Adhatunk speciális műtrágyát, amiből nagyon sokféle van. Lehet levéltrágyázást is alkalmazni, ami azt jelenti, hogy 2-3 hetente végigpermetezzük a gyepet pl. Woldünger-rel. Lehet kisebb töménységgel kiöntözni is. A gyepet hajnalban öntözzük, ilyenkor a legkisebb a vízveszteség és a gombabetegségek kockázata.

A gyepet rendszeresen gyomtalanítsuk V alakú szurkálóvassal, mert különben néhány év alatt elgyomosodik teljesen és telepíthetjük újra. Tapasztalatom szerint legnagyobb probléma a tarack és a lóhere szokott lenni, mert sok más kétszikű - pl. a pitypang - speciális gyep gyomirtóval könnyen kiirtható. (Bár aki szereti a millió pitypang, vagy a százszorszép, esetleg a lóhere látványát virágzáskor - és a szálló bóbiták tömegét később -, annak ezzel nem kell törődnie.)

• Most már felszedhetjük a virághagymákat (krókusz, tulipán, nárcisz stb.) ha nagyon elsűrűsödtek. Nem kell, hogy teljesen elszáradjon a szár, ha barnul az elég. Ezután átválogatva, a hibás, fertőzötteket kidobva száraz, szellős helyen tároljuk a nyár végi visszaültetésig.

• Még vethetjük a hosszú tenyészidejű kétnyáriakat: pl. sárga viola, piros gyűszűvirág, szakállas szegfű, bögrevirág magjait. Szeptemberben ültethetjük végleges helyükre.

Zsilinszky Pál
okl. kertészmérnök
(kertpont.hu)

Fundația TU-ȘI-CU-MI-NE Alapítvány

Nagybánya, Aleea Expoziției 2. sz.
Tel/fax: 0362-808494
Mobil: 0748-383147, 0753-523717
fundatia.tusicumine@yahoo.com
www.tu-si-cu-mi-ne.ro

OTTHONI BETEG- és IDŐSGONDOZÁS

Szociális-egészségügyi gondozás idős személyeknek, betegeknek

Segítségnyújtás a mindennapi élet alaptevékenységeihez.

Járókeretet, tolókocsit, állítható ágyat, sétabotot bocsátunk rendelkezésre

APRÓHIRDETÉS

• FESTMÉNYEKET VÁSÁROLOK. A hirdetés érvényes egész évben. Telefonszám: 0262-275793, 0740-685721.

• Külföldi GYŰJTŐ VÁSÁROLOK: régi, antik tárgyakat, festményeket, ezüst tárgyakat, faliórákat, zsebórákat, bronzszobrokat, 1945 előtti könyveket és képeslapokat. 0741- 986855

• KOLTÓN közművesített, aszfaltút mellett, körpanorámás telek olcsón eladó. Telefon 0724823612.

• Bérbe adnám központi fekvésű, teljesen felszerelt autójavító műhelyemet. Elérhetőségem: 0262-214062; 0751-029543.

• Kisvárdán, az állomáshoz közel, csendes kis zsákutcában 3 szobás, nagy nappalival, beépíthető tetőtérrel, parkosított udvarral családi ház eladó. Telefon: 0036-703393609.

FOGORVOSI RENDELŐBE

fiatal, agilis **FOGORVOS KOLLEGÁT** keresünk. Kiemelt kereseti lehetőség, szakmai továbbképzés biztosított. Fényképes önéletrajzot a deva4@freemail.hu címre várunk.

MEGEMLÉKEZÉS

A szinérváraljai Líceum 1966-ban végzett magyar tagozatos véndiákjai folyó év július 8-án 45 éves találkozóra gyűlnek össze Szinérváralján, a Magyar Iskolában.

Ez alkalomból kegyelettel emlékeznek elhunyt tanáraikra, valamint néhai diáktársaikra, név szerint: **Eberst Pál, Sz. Kesely Erzsébet, Miklóssy Pál, Páska László, Polgári Klára, Thurmann Jenő** – tanárok; **Balogh Zsuzsanna, Báthory Anna, Mezei Tibor, Smoczer László** – diákok. Emlékük legyen áldott, nyugalmuk csendes!

†

Fájdalommal emlékezem, ma július 1-én hat hónapja, hogy a szeretetett férj

SZÁSZI IMRE
(Tubika)

visszaadta lelkét Teremtőjének.
Amíg éltél szerettelek,
Amíg élek siratlak!
Őrködjön az Úr örök álmod felett.
Gyászoló felesége Nusika

Fájdalommal emlékezünk drága férjemre

SZŐKE ATTILÁRA

aki július 1-én 3 éve, hogy örökre itthagyott bennünket.

„Nem az a bánat, amely fáj és amelytől könnyes lesz a szem, hanem az, amit hordozunk szótlanul, egy életen át, némán, csendesen.”

Emlékét szívükben őrzik felesége Erzsike, fiai Riki és Edy

„Soha nem feledünk, mindig velünk maradsz / Halálod, míg élünk, fájó emlék marad.”

Mély fájdalommal emlékezünk

BENCSIK FERENC (Öcsi)

halálának első évfordulójára.

Felesége Éva, lánya Ildikó, fia Feri, menye Anikó, unokái Melinda, Andika és családja

Július 26-án volt 13 éve, hogy a drága édesanya, nagymama és anyós

PRÓGLI ILONKA

jóságos szíve örökre megszűnt dobogni.

Emlékét kegyelettel őrzi a család.

Szomorú szívvel emlékezünk ma, július 1-én 6 hónapja hogy örökre eltávozott szerető körünkből a drága édesanya, nagymama, dédnagymama, üknagymama

SLÉZINGER MÁRIA

Nyugalma legyen csendes, emléke áldott. A gyászoló család.

Fájó szívvel emlékezünk a testvérre és nagybácsira

FIGULI JÁNOSRA

aki már egy éve eltávozott.

„Hozzád csak a temetőbe mehetek, / Virágot csak a sírodra vihetek / Könny folyik végig az arcomon, / mert hiányzol nagyon. Mónika, Ernő, Bianka

Apróhirdetések felvétele:
NAPONTA 9-15 óráig, CSÜTÖRTÖKÖN 11.30 óráig!

TELEKI MAGYAR HÁZ

Hétfő-péntek 14-20 óra között, szombaton 11-20 óra között. Vasárnap zárva. Telefon: 0262-212668, 0744-919166; 0740-751490.

* Legközelebb **július 13-án, szerdán reggel 7.30-kor** indul kisbusz a Teleki Magyar Háztól Vásárosnamény gyógyfürdőre. Utazási költség 50 lej, a belépő 20 fő felett (nyugdíjasoknak) 600 Ft.

* **BÉRES ISTVÁN** parlamenti képviselő továbbra is minden hónap első péntekén délelőtt 10-13 óra között várja a Teleki Magyar Házban a kedves nagybányai és környékbeli választókat!

* OLVASS NEKEM – Találkozunk minden második **szerdán 16 órakor** – legközelebb **július 6-án**!

* GYÓGYTORNA – július 5-én, kedden 17.45 órától várjuk a nagybányai ASPOR társaság tagjait és az új érdeklődőket!

Ingyenes PSZICHOLÓGIAI TANÁCSADÁS a Házban! Minden kedden 18.00 órától SULUMAN ANTAL pszichológus várja az érdeklődőket!

SZÍNJÁTSZÓ TÁBOR

Színjátszó tábor lesz augusztusban Nagybányán. A tábort MOLDOVÁN BLANKA, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem első évet végzett hallgatója szervezi és vezeti; az intenzív tábor ének-, beszéd-, mozgásképzést, valamint drámafoglalkozást foglal magába.

Olyan gyermekeket és/vagy fiatalokat várnak, akik érdeklődnek a színház, a színpad világa iránt. A tábor játékos formában vezeti be a fiatalokat a előadóművészetbe, s lehetővé teszi, hogy több szemszögből figyelhessék meg a színész/előadóművész munkáját. Az intenzív egy hetes program végén a résztvevők maguk mutatnak be egy produkciót, amely a tábor ideje alatt készül el.

A tábor időpontja: 2011. augusztus 1-7. Helyszín: Teleki Magyar Ház.

A foglalkozásról részletesen:

Ének: a csoportos munka folyamán a gyermekek megtanulhatják a hang helyes bemelegítését és képzését. Kreatív zenés gyakorlatok útján kívánunk eljutni addig, hogy a gyerekek gátlások nélkül tudjanak megnyilvánulni dalban, zenében akár hangszeres kísérettel is.

Mozgás: A szintén csoportos mozgásórák célja a fiatalok mozgáskultúrájának gazdagítása, fizikai kondíciójának erősítése.

Ízelítőt nyújtunk különböző kultúrák mozgásvilágából. Improvizatív mozgáskészség fejlesztése.

Beszéd: a különböző koncentráció- és koordinációfejlesztő, játékos gyakorlatok élvezhető módon javítják az esetlegesen fennálló beszédhibákat, koncentrációs zavarokat illetve hozzásegítenek a magyar nyelv esztétikus és expresszív használatához. (helyes levegővétel, hangképzés, stb…)

Dráma: ezen fogalakozás felöleli az ének-, a mozgás- és a beszédfoglalkozásokon elsajátított kompetenciákat. A gyermek a drámafoglalkozáson a csapatépítő és önismereti tréningek után, szituációs játékok, és improvizációs gyakorlatok útján ismerkedhet az előadó művészettel.

A végső produkcióban, a megtanultakat színpadi helyzetekben kamatoztathatják a fiatalok. A munkafolyamat a résztvevők kreativitására és játékkedvére épül és ezek mentén változik is.

A táborral kapcsolatban érdeklődni, feliratkozni a tábor szervezőjénél lehet: Moldován Blanka, telefonszám: +40728234737, email: moldovan.blanka@gmail.com.

Táncház, tábor, Koltón

A vakációban is lesz **TÁNCHÁZ** Koltón, **minden pénteken 18-21 óra** között, a pincében! Azok számára akik Nagybányáról szeretnének résztvenni a programon: **Koltóra 16.30-kor indul buszjárat, Koltóról Nagybányára pedig 21 órakor.**

Három kővárvidéki batyus néptánctábor is lesz ezen a nyáron (néptáncoktatás, éneklés, játék), a következő időszakokban: **július 26-29-én**, **augusztus 16-19-én**, **szeptember 12-15-én**. E táborok egyik célja a környező településeken élő fiatalokból táncegyütteseket verbuválni és felkészíteni egy nagyszabású táncházas előadásra, az idei Főtér Fesztiválra. ***(Tamás Erzsébet)***

A.F. IOSIP TEMETKEZÉSI VÁLLALAT

Horea utca 6., tel. 0262-213855; 0769-664082; 0731-302042; 0745-337534; 0743-158455. Nagybányán ingyenes szállítás!

Nyári játszóházba várjuk augusztusban a kizárólag óvodáskorú, lehetőleg már óvodás, 3 évnél idősebb, magyarul anyanyelvi szinten beszélő (nem csak értő!) gyermekeket a Teleki Magyar Házba. A csoportba legtöbb 15-20 gyereket tudunk fogadni. Hetente hétfőtől-péntekig, napi 4 órában, 9-13 óra között zajlanak a foglalkozások. Költséghozzájárulás: 20 lej egy hétre, gyermekenként. Feliratkozás a Ház irodájában!

Kiadja a GENIUS Kft. Nagybánya

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
430143 Nagybánya
Răii utca 3. szám
Tel/fax. 00(40)262-218.204
http://www.hhrf.org/busz
http://telekihaz.erdely.org
e-mail: ujszo@frauenbach.alphanet.ro

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY

Igazgató: Soltz Anna
Főszerkesztő: Szilveszter Mária
Főmunkatársak: Dávid Lajos, Deák László, Simori Sándor, Tamási Attila
Számítógépes tördelés: Deák László, Dávid Lajos, Tamási Attila
Nyomdai kivitelezés: Bauer Artúr, Szabó Angéla

Készült a GENIUS Nyomdában

Megjelenik a postahivatalokon és a lapterjesztőknél – 40020 – Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Az aláírt cikkek mondanivalója nem feltétlenül egyezik a szerkesztőség véleményével, és a szerző viseli érte a felelősséget. A szerkesztőség fenntartja az írások szellemét és tartalmát nem érintő rövidítések jogát. – ISSN 1221-0056 –

Egervári kiszemeltje: Adrian Marcus

Ahogy azt már korábban is jeleztük – román futballistára vetettek szemet a magyar labdarúgás irányítói. A Nagyváradon játszó, magyarul csak néhány kifejezést tudó tizennyolc éves tehetségnek, Adrian Marcusnak lehet esélye arra, hogy válogatott legyen. Egervári Sándor és stábja többször is megnézte az FC Bihor csatárát.

– A nevét egyelőre csak a román futballt kedvelők ismerik.

– Remélem, ez megváltozik. A kezdetekről annyit, hogy kilencéves voltam, amikor Oravitában, egy délnyugaton fekvő romániai kisvárosban igazolt játékos lettem. Mint a legtöbb román fiú, én is szerettem a labdát, és a futballt tartottam a legnagyobb kitörési lehetőségnek. Tizenhat éves voltam, amikor a Liberty FC szerződtetett. Ez akkoriban a másik nagyváradi csapat volt az FC Bihor mellett. Miután a két klub egyesült, az FC Bihor labdarúgója lettem, s nem bántam meg, mert a bizalom hatására egyre jobban ment a játék – válaszolta a Nemzeti Sport kérdésére *Adrian Marcus.*

– Így van, hiszen tizennyolc évesen második lett a másodosztály góllövőlistáján. Lehet, hogy ennek is köszönhetően Egervári Sándor, a magyar kapitány Nagyváradra utazott, hogy megnézze a játékát.

– Örülök, hogy személyesen is kíváncsi volt rám. Hallottam, hogy itt volt, de sajnos nem tudtam vele beszélni.

– Jelenleg az U19-es román korosztályos válogatott tagja. Ha a sors úgy hozná, játszana a magyar felnőttválogatottban?

– Minden elképzelhető, még az is, hogy valamikor románként a magyar válogatott tagja leszek – jelenleg azonban az a célom, hogy a lehető legjobban szerepeljek a korosztályos válogatottban a közelgő Európa-bajnokságon. Aztán ha az élet úgy hozza, hogy szüksége lesz rám a magyar válogatottnak, első dolgom lesz, hogy beiratkozom egy intenzív magyar nyelvű kurzusra. Persze előbb szeretném bizonyítani, hogy a feljutásunk a Bihorral nem a véletlen műve, s az sem, hogy felkeltettem a magyar kapitány érdeklődését.

Megbukott a doppingvizsgálaton az Európa-bajnok diszkoszvetőnő

Pozitív lett a doppingtesztje *Sandra Perkovicnak*, a horvátok Európa-bajnok diszkoszvetőnőjének. A 21 éves atléta klubja vasárnap jelentette be, hogy májusban a sanghaji és a római Gyémánt Liga-viadalon is a tiltott szerek közé tartozó metil-hexán-amint mutatták ki a szervezetében.

Perkovic június 5-én, Varasdon 69,99 méterrel új egyéni csúcsot ért el, ami egyben horvát rekord, és az utóbbi 12 év legnagyobb dobása női diszkoszvetésben. Az atléta ezzel nemcsak az idei, dél-koreai világbajnokság, de a jövő évi londoni olimpia egyik aranyesélyese lehetett volna.

Az *Index.hr* úgy tudja, a sportoló nem kéri a B próba elvégzését, noha állítja, nem doppingolt.

Ha a sportolónőt eltiltják, két évig nem versenyezhet, azaz az olimpián sem állhat dobókörbe.

„*Sandra* valóban pozitív mintát produkált, de a tárgyaláson elmondta, nem tudja, hogyan kerülhetett a szervezetébe az anyag” – mondta klubja, a Dinamo Zrinjevac alelnöke, *Boris Stepinac*.

„Az egyetlen dolog, amit mondhatok, hogy *Sandra* sohasem doppingolt” – nyilatkozta edzője, *Ivana Ivancic*.

A Nemzetközi Doppingellenes Ügynökség (WADA) az utóbbi években több olyan, légúti fertőzések kezelésére használt gyógyszert és táplálékkiegészítőt is engedélyezett, amelyek metil-hexán-amint tartalmaztak, a mostani esetben azonban egyelőre nem tudni, mivel kerülhetett a szer Perkovic szervezetébe.

Román lap: itt ideje, hogy ne szidjuk a magyarokat!

Itt az ideje, hogy legalább most ne szidjuk a magyarokat, és ismerjük el, hogy jóval előbbre tartanak, mint mi, románok – írta pénteken az *Evenimentul Zilei* című napilap a román kézilabdázó, *Marian Cozma* meggyilkolása perében született ítélet kapcsán.

A román országos napilap újságírója, *Adrian Dobre* szerint Románia számára „sokkoló” a Veszprém Megyei Bíróság ítélete, hiszen Romániában a végtelenségig szoktak húzódni a perek, miközben a magyar igazságszolgáltatás két és fél év után ítéletet hirdetett egy bonyolult ügyben.

A szerző szerint ha *Marian Cozma* tragédiája esetleg Romániában történt volna meg, akkor a tettesek valószínűleg még most, két és fél esztendővel a gyilkosság után sem lennének rács mögött. Az újságíró úgy véli, ha már a románok átjárnak Magyarországra bevásárolni azért, mert általában a termékek olcsóbbak, mint hazájukban, akkor a románoknak „a magyar igazságszolgáltatás módszerét is kölcsön kellene venniük”. A román lapok pénteken általában tényszerű tudósításban számoltak be a Veszprém Megyei Bíróság ítéletéről. A *Jurnalul National* című napilap megállapította, hogy „Cozma halála legalább az igazságszolgáltatás szintjén megbosszultatott”.

Életfogytig tartó fegyházra ítélte a Cozma-gyilkosság első- és másodrendű vádlottját, *Raffael Sándort* és *Németh Győzőt* csütörtökön első fokon a Veszprém Megyei Bíróság. A harmadrendű vádlott, *Sztojka Iván* 20 évi fegyházbüntetést kapott.

Heti szerkesztő:
SIMORI SÁNDOR

FORMA-1

Vettelt nem tudták elkapni Valenciában

A világbajnoki listavezető magabiztosan nyerte a Forma-1-es Európa Nagydíjat, míg Alonsónak sikerült Webber előtt a második helyen célba érnie. A szombati időmérő edzésen nem történt meglepetés, Sebastian Vettel az élről vághatott neki a valenciai városi pályán a mezőnyre váró 57 körnek, míg mellőle csapattársa, Mark Webber rajtolhatott. A második sorból Lewis Hamiltonés Fernando Alonso várta a startot.

A rajtnál jól jött el az első sorból induló két Red Bull, csak a jól rajtoló *Felipe Massa* próbálkozott egy sikertelen előzési kísérlettel *Webber* ellen. A brazilt visszaelőzte *Alonso*, de Hamiltont így is sikerült maga mögött tudnia, így az első öt sorrendje ekkor *Vettel, Webber, Alonso, Massa* és *Hamilton* volt.

A kanadai verseny győztese, *Jenson Button* pár körig beragadt *Nico Rosberg* mögé, de egy jól kivitelezett manőverrel az élmezőny nyomába eredhetett.

Tíz kör után *Vettel* előnye szűk három másodperc volt csapattársával szemben, akire *Alonso* nagyjából egy másodperces különbséggel tapadt. Már tizenkét kör elteltével megkezdődtek a kerékcserék, ekkor *Heidfeld, Barrichello* és *Kobayashi* járt a boxban, de rövidesen *Hamilton* és *Rosberg* is követte a példájukat (lágy gumit kaptak). A 14. körben *Webber* is kint járt, az első három sorrendje viszont azután sem változott, hogy egy körrel később *Vettel* és *Alonso* is lecserélte a rajttól kezdve használt lágy gumikat.

Michael Schumachernek nem jött ki jól a kerékcsere, a boxból kiérkezve az első kanyarban *Petrov* eltalálta az első szárnyát, így a hétszeres világbajnok ismét meglátogathatta a csapatát.

A boxlátogatásoknak köszönhetően *Hamilton Massa* elé került, a McLaren pilótája feljött a negyedik helyre. A 21. körben a *Webber* nyakán autózó *Alonso* előzésre szánta el magát, és a nyitható hátsó szárnyat kihasználva sikerült is elmennie az ausztrál mellett. *Hamiltonnak* hamar elfogytak a gumijai, majd a korai kerékcsere után is figyelmeztették a túlmelegedésre, de a brit azért közölte a csapatával, hogy ennél lassabban nem tud menni.

A kerékcserék második körét az élmezőnyből *Webber* kezdte, egy kör pedig elég is volt neki arra, hogy a hazai pályán versenyző *Alonso* csak mögé tudjon visszajönni. Az élre ismét a két Red Bull állt, *Alonso* hátránya csak pár másodperc volt, de *Hamilton, Massa* és a KERS-ét elvesztő *Button* már jelentős távolságban követte őket.

Webber a 43. körben váltott közepes gumikeverékre, *Alonso* három körrel később jött ki, és ismét megcserélődött a sorrend: a ferraris a második helyre jött vissza a kiállása után. *Vettel* simán visszajött az első helyre a kerékcsere után, *Alonsóra* pedig a váltóproblémákkal küszködő *Webber* nem tudott veszélyes lenni, így a dobogós helyek miatt sok izgulnivaló már nem akadt. *Vettel* előnye mai győzelmével már 77 pont a világbajnoki pontversenyben *Button* és *Webber* előtt.

A negyedik helyen 46 másodperc hátránnyal *Hamilton* futott be, mögötte *Massa* és *Button* ért célba, de pontot szerzett *Rosberg, Alguersuari, Sutil* és *Heidfeld* is. *Schumacher* csak a 17. helyen ért célba. A következő futamot két hét múlva Silverstone-ban rendezik.

Az oldalt összeállította: Deák László

SPORT-VILÁG Új Szó